

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ,
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΡΟΕΔΡΙΑ
ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ

2^η Ετήσια Έκθεση Προόδου

**Δήλωση Πολιτικής: Ενισχύοντας το Επιχειρηματικό
Οικοσύστημα στην Κύπρο**

Μάρτιος 2018

Πίνακας περιεχομένων

1. Πρόοδος στην Υλοποίηση των Δράσεων.....	3
2. Αναλυτική Περιγραφή προόδου.....	7
3.1. Άξονας Προτεραιότητας 1 – Καλλιέργεια Επιχειρηματικής Κουλτούρας.....	7
3.2. Άξονας Προτεραιότητας 2 – Βελτίωση του Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος	13
3.3. Άξονας Προτεραιότητας 3 – Επιχειρηματική Καινοτομία.....	22
3.4. Άξονας Προτεραιότητας 4 – Ενίσχυση Πρόσβασης στην χρηματοδότηση.....	28
3.5. Άξονας Προτεραιότητας 5 – Διευκόλυνση Πρόσβασης στις Αγορές	34
3. Μηχανισμός Διακυβέρνησης.....	37
4. Συνημμένο 1: Δείκτες Επίδοσης– Πλαίσιο Παρακολούθησης Υλοποίησης της Δήλωσης Πολιτικής.....	38
5. Συνημμένο 2: Συνολική - Διαγραμματική απεικόνιση υλοποίησης ανά άξονα....	51

1. Πρόοδος στην Υλοποίηση των Δράσεων

Η 2^η Ετήσια Έκθεση Πρόόδου αποτυπώνει την πρόοδο της υλοποίησης των υφιστάμενων δράσεων το 2017 και καθορίζει τις βασικές προτεραιότητες για το έτος 2018.

Από το 2016, τον πρώτο χρόνο εφαρμογής της Δήλωσης Πολιτικής παρατηρήθηκε αξιόλογη κινητοποίηση βασικών φορέων του επιχειρηματικού οικοσυστήματος, η συμβολή των οποίων, κυρίως όσον αφορά στην προώθηση και ενίσχυση της επιχειρηματικής κουλτούρας και δραστηριοποίησης στην Κύπρο, ήταν καθοριστική. Η ξεκάθαρη δήλωση της Κυβέρνησης για την πρόθεση και τις επιδιώξεις της, μέσα από ένα στοχευμένο Σχέδιο Δράσης, αποτέλεσε το έναυσμα για ανάληψη πρωτοβουλιών τόσο από το δημόσιο αλλά κυρίως από τον ιδιωτικό τομέα. Βασική επιδίωξη της προσπάθειας αυτής είναι η ανάδειξη της κοινωνικοοικονομικής αξίας της επιχειρηματικότητας όχι μόνο ως θεμιτή επαγγελματική επιλογή αλλά και ως βασικός παράγοντας ανάπτυξης.

Το 2017 ολοκληρώθηκε η υλοποίηση 11 πρόσθετων δράσεων και έχει σημειωθεί πρόοδος στην υλοποίηση άλλων 25 δράσεων. Πιο συγκεκριμένα, το 2017 ετοιμάστηκε και παρουσιάστηκε η πρώτη έκθεση GEM για την Κύπρο με πολύ ενθαρρυντικά αποτελέσματα. Τα αποτελέσματα της έκθεσης καταδεικνύουν ότι 72,2% του πληθυσμού θεωρούν την επιχειρηματικότητα ως καλή επιλογή καριέρας ενώ το 16,7% δήλωσαν ότι έχουν πρόθεση να ξεκινήσουν τη δική τους επιχείρηση τα επόμενα τρία χρόνια. Τα αποτελέσματα αναμένεται να βοηθήσουν τόσο την Κυβέρνηση όσο και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς ως προς την καλύτερη κατανόηση των συντελεστών του κυπριακού επιχειρηματικού οικοσυστήματος ενώ θα συμβάλουν στον αποτελεσματικότερο σχεδιασμό μέτρων πολιτικής, περιλαμβανομένης της αναθεώρησης μέτρων της Δήλωσης Πολιτικής. Η νέα έκθεση GEM, που δημοσιεύεται σε ετήσια βάση, αναμένεται να δημοσιευτεί τον Απρίλιο του 2018.

Πιο κάτω αποτυπώνεται γραφικά η πρόοδος που έχει σημειωθεί στην υλοποίηση των δράσεων συσσωρευτικά από την αρχική υιοθέτηση της Δήλωσης Πολιτικής μέχρι το 2017. Σε αυτή την προσπάθεια η πρόοδος στην υλοποίηση των δράσεων έχει κωδικοποιηθεί ως εξής:

“Έχει υλοποιηθεί”: Δράσεις των οποίων η υλοποίηση έχει ολοκληρωθεί και δράσεις που υλοποιούνται σε συνεχή βάση π.χ. η αναθεώρηση του Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου η οποία προνοεί εφαρμογή φορολογικών κινήτρων για επενδύσεις σε καινοτόμες επιχειρήσεις έχει ολοκληρωθεί ενώ το Export Help Desk υλοποιείται

αφού έχει ήδη ετοιμαστεί το πλαίσιο λειτουργίας, έχουν εξασφαλιστεί οι απαραίτητοι πόροι και έχει αρχίσει να προσφέρει υπηρεσίες.

“Έχει σημειωθεί πρόοδος”: Δράσεις για τις οποίες έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στην υλοποίησή τους.

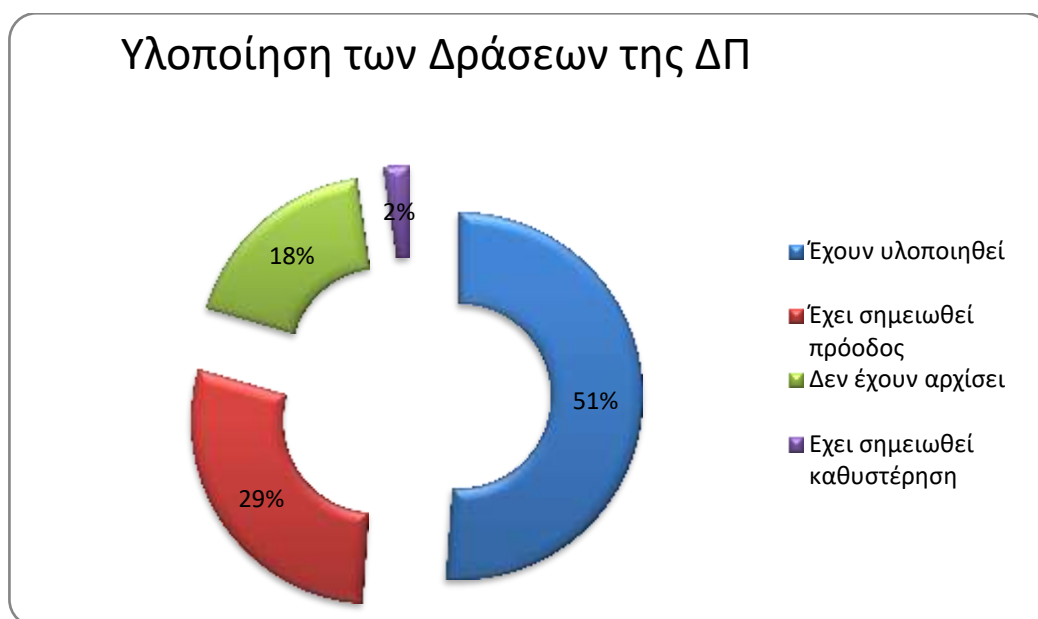
“Δεν έχει αρχίσει”: Δράσεις των οποίων η υλοποίηση δεν έχει ακόμη αρχίσει αλλά είχε οριστεί εξ’ αρχής σε μεταγενέστερο χρόνο.

“Έχει σημειωθεί καθυστέρηση”: περιλαμβάνει δράσεις οι οποίες σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό θα έπρεπε να είχαν αρχίσει αλλά δεν άρχισαν.

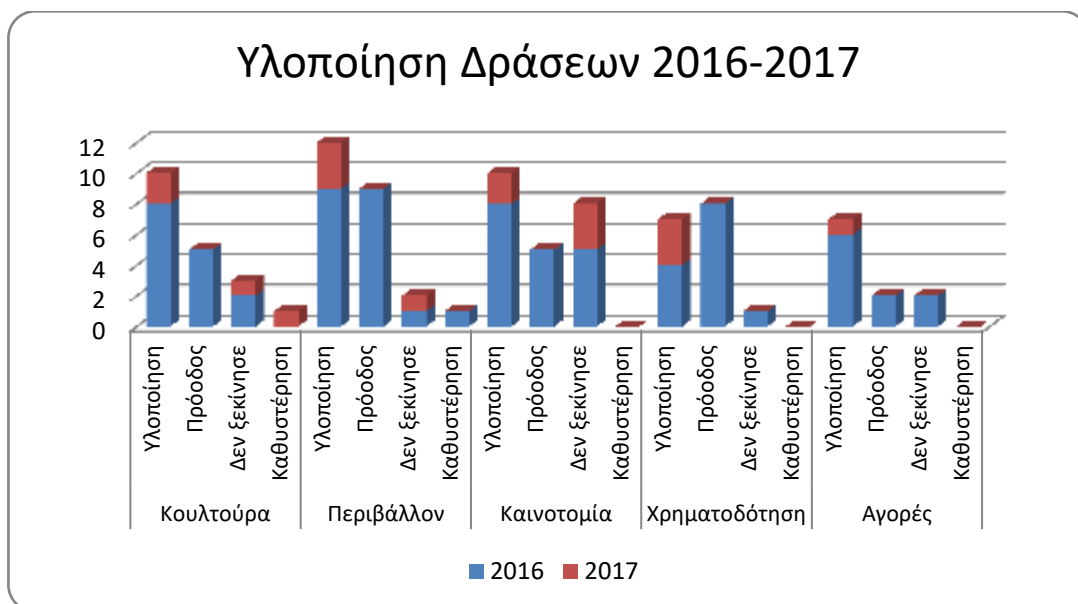
Η Δήλωση Πολιτικής δεν αποτελεί ένα στατικό κείμενο αλλά μια εξελισσόμενη διαδικασία που αποσκοπεί στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Σε αυτό το πλαίσιο οι δράσεις που αρχικά περιλαμβάνονταν στο Σχέδιο Δράσης εμπλουτίστηκαν με νέες πρόσθετες δράσεις στοχεύοντας στην κάλυψη των αναγκών της επιχειρηματικής κοινότητας. Ως εκ τούτου, οι δράσεις το 2017 ανήλθαν σε 88 από 75 που είχαν αρχικά περιληφθεί στο Σχέδιο Δράσης.

Διαγραμματικά παρουσιάζονται πιο κάτω:

Έχει υλοποιηθεί το 51% του συνολικού αριθμού των δράσεων ενώ για το 29% των δράσεων έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος. Μόνο για το 2% των δράσεων έχει σημειωθεί καθυστέρηση στην υλοποίηση.

Το μεγαλύτερο ποσοστό δράσεων έχει υλοποιηθεί το 2016 με 34 συνολικά δράσεις ενώ το 2017 υλοποιήθηκαν 11 δράσεις. Οι δράσεις που υλοποιήθηκαν το 2017, αν και πιο χρονοβόρες στην υλοποίηση, θεωρούνται ιδιαίτερα σημαντικές και αναμένεται να έχουν ουσιαστικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη του επιχειρηματικού οικοσυστήματος. Σε αυτές περιλαμβάνονται δράσεις όπως η ψηφιοποίηση του Σχεδίου χορηγιών καθώς και η αναθεώρηση του Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου η οποία προνοεί την παροχή φορολογικών κινήτρων σε φυσικά πρόσωπα που επενδύουν σε καινοτόμες επιχειρήσεις.

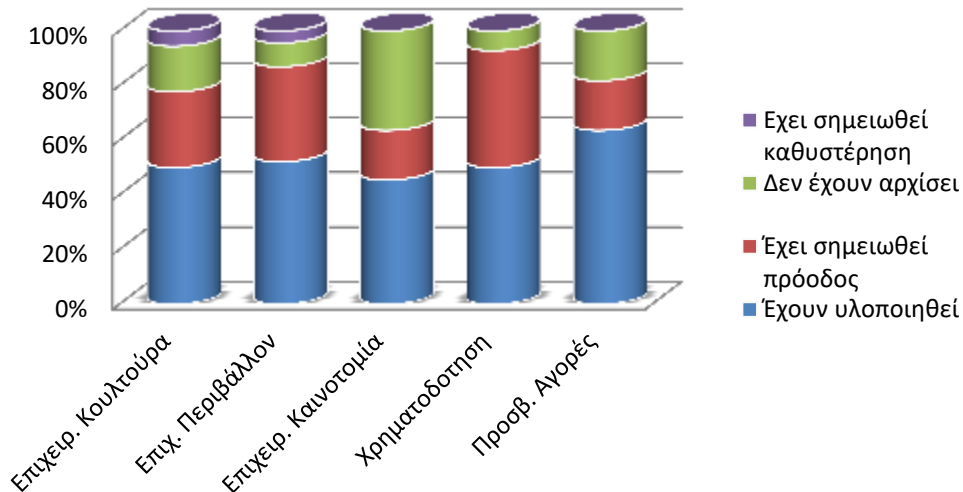

Επίσης, όπως φαίνεται και στα πιο κάτω διαγράμματα ο μεγαλύτερος αριθμός δράσεων έχει υλοποιηθεί στον άξονα 2, “Βελτίωση του Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος”. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι στον άξονα 5 ο οποίος αφορά την «Πρόσβαση στις αγορές» έχει υλοποιηθεί το 60% των δράσεων ενώ το 20% έχει σημειώσει ουσιαστική πρόοδο. Εξίσου σημαντικό το γεγονός ότι 13 από τις 14 δράσεις (97%) του άξονα 4 «Χρηματοδότηση» έχουν υλοποιηθεί ή έχουν σημειώσει ουσιαστική πρόοδο.

Υλοποίηση των Δράσεων ανά άξονα (#)

Υλοποίηση των Δράσεων ανά άξονα (%)

Διαγραμματική παρουσίαση της προόδου ανά άξονα παρουσιάζεται στο **Συνημμένο 2**.

Η πορεία υλοποίησης και η επίδραση της Δήλωσης Πολιτικής στο οικονομικό κλίμα και περιβάλλον αντικατοπτρίζεται στους δείκτες απόδοσης οι οποίοι παρουσιάζονται στο Συνημμένο 1.

1

Καλλιέργεια Επιχειρηματικής Κουλτούρας

Συμπληρώνοντας το δεύτερο χρόνο υλοποίησης της Δήλωσης Πολιτικής είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικό το ότι συνεχίζει να υπάρχει μια δυναμική στην ανάπτυξη και καλλιέργεια της Επιχειρηματικής Κουλτούρας από όλους τους αρμόδιους φορείς τόσο στο δημόσιο αλλά και στον ιδιωτικό τομέα.

Σημαντικές πρωτοβουλίες που καταγράφονται το 2017 υλοποιήθηκαν από τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου. Επιγραμματικά αναφέρονται τα πιο κάτω:

- **Πρόγραμμα Επιχειρηματικής Ανάπτυξης των Νέων:** Ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου λειτούργησε το Πρόγραμμα Επιχειρηματικής Ανάπτυξης των Νέων στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Απασχόληση των Νέων. Το πρόγραμμα παρέχει την ευκαιρία στους νέους με περιορισμένες γνώσεις να ανακαλύψουν τις επιχειρηματικές τους δυνατότητες και να αναπτύξουν βιώσιμες επιχειρήσεις. Πιο συγκεκριμένα, το Πρόγραμμα Επιχειρηματικής Ανάπτυξης των Νέων παρέχει τα πιο κάτω:
 - Εκπαίδευση και κατάρτιση για ανάπτυξη επιχειρηματικών δεξιοτήτων, όπως για παράδειγμα η δημιουργία επιχειρηματικού πλάνου, διαχείριση έργου, διαδικασίες ίδρυσης επιχείρησης κ.α
 - Καθοδήγηση μέσα από την ανάπτυξη δικτύου συμβούλων και μεντόρων –παροχή εξατομικευμένης συμβουλευτικής προς τους συμμετέχοντες από δίκτυο μεντόρων.
 - Υποστήριξη και πληροφόρηση μέσα από εξειδικευμένη ηλεκτρονική πλατφόρμα.
- **Youth Makerspace:** Σε συνεργασία με τον Δήμο Λάρνακας λειτούργησε το Youth Makerspace Larnaka, το οποίο παρέχει πρόσβαση στους νέους σε υψηλού επιπέδου και τελευταίας τεχνολογίας εξοπλισμό για ανάπτυξη πρωτοτύπων και υλοποίηση των επιχειρηματικών τους ιδεών. Ο χώρος είναι πλήρως εξοπλισμένος και περιλαμβάνει 3D printers, laser cutters, drones, virtual reality, ρομποτική, arduino, raspberry κ.α. Στο “makerspace” οι νέοι μπορούν να μάθουν για την τεχνολογία, χειροτεχνίες (crafts) και άλλες δημιουργικές

κατασκευαστικές διαδικασίες και μεθόδους, να μοιραστούν τις γνώσεις και τις δεξιότητες τους καθώς και να τις εφαρμόσουν στην πράξη. Ταυτόχρονα, στο χώρο πραγματοποιούνται διάφορα εργαστήρια για εκμάθηση της χρήσης του συγκεκριμένου εξοπλισμού αλλά και ανάπτυξης ιδεών, projects, κλπ.

- **Πρόγραμμα «The STEAMers»:** Ο Οργανισμός Νεολαίας λειτούργησε το πρόγραμμα «The STEAMers». Τα αρχικά αναφέρονται στο “Science. Technology. Engineering. Arts. Mathematics”. Το πρόγραμμα προσφέρει εργαστήρια Ρομποτικής, Προγραμματισμού, FilmMaking, Φωτογραφίας, GraphicDesign, Δημιουργικής Γραφής, Μουσικής, Θεάτρου και Τέχνης. Στόχος των εργαστηρίων είναι η υγιής απασχόληση, η καλλιέργεια της δημιουργικότητας αλλά και η προσωπική ανάπτυξη των παιδιών.

Επιπρόσθετα, το 2017, το Κέντρο Επιχειρηματικότητας του Πανεπιστημίου Κύπρου εισήγαγε το “Πιστοποιητικό στην Επιχειρηματικότητα” ως παράλληλο πρόγραμμα σπουδών. Το πρόγραμμα αυτό προσφέρει ένα ολοκληρωμένο σύνολο γνώσεων που ενισχύουν την ικανότητα των φοιτητών για ανάπτυξη επιχειρηματικής δράσης στο μέλλον αλλά και την αύξηση του αριθμού των φοιτητών που εκτίθενται σε έννοιες σχετικές με την επιχειρηματικότητα. Οι φοιτητές που συμμετέχουν στο πρόγραμμα καλούνται να παρακολουθήσουν μαθήματα που θα τους προσφέρουν γνώσεις άρρηκτα συνδεδεμένες με το «Επιχειρείν», τη δημιουργικότητα και την καινοτομία.

Εξίσου σημαντική ήταν και η δραστηριοποίηση του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού το οποίο πέραν των νέων αναλυτικών προγραμμάτων τα οποία στοχεύουν στην καλλιέργεια ικανοτήτων και δεξιοτήτων που απαιτούνται για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, συνεχίζει να λειτουργεί σειρά προγραμμάτων εμπειρικής μάθησης στην επιχειρηματικότητα. Καθιερώθηκε πλέον η λειτουργία των προγραμμάτων «Ξοδεύοντας Έξυπνα» και «Μαθητική Επιχείρηση» στην πρωτοβάθμια και μέση εκπαίδευση αντίστοιχα. Οι μαθητές στο πλαίσιο αυτών των προγραμμάτων έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν δεξιότητες και να κατανοήσουν έννοιες που αφορούν την επιχειρηματικότητα μέσω της βιωματικής μάθησης.

Πρόσθετα, τη σχολική χρονιά 2016 -2017 λειτούργησε το πρόγραμμα “ΙΔΕΟΔΡΟΜΙΟ”, το οποίο είναι ένα πρόγραμμα δημιουργικότητας, καινοτομίας και επιχειρηματικής ιδέας και απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς και μαθητές. Το πρόγραμμα είναι αποτέλεσμα συνεργασίας του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου με το «CEDAR CENTER» και το Πανεπιστήμιο Uclan Cyprus και έχει σκοπό να προάγει τη δημιουργική και καινοτόμο σκέψη καθώς και την ανάπτυξη δεξιοτήτων, οι οποίες σχετίζονται με το επιχειρείν. Στο πλαίσιο του Προγράμματος, πραγματοποιήθηκαν επιμορφωτικές συναντήσεις, ημερίδα και διαγωνισμός δημιουργικότητας, καινοτομίας και επιχειρηματικής ιδέας. Κατά το 2016-2017 συμμετείχαν 29 ομάδες μαθητών, 124 μαθητές και 46 εκπαιδευτικοί.

Επίσης, κατά το 2017 έχει ενταχθεί για πρώτη φορά η επιμόρφωση για την Επιχειρηματικότητα στο Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Στελεχών της Εκπαίδευσης το οποίο είναι υποχρεωτικό για νέους Βοηθούς Διευθυντές και Διευθυντές Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης. Παράλληλα, συνεχίζεται η διεξαγωγή από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου, σειράς εκπαιδευτικών σεμιναρίων /ημερίδων προς τους εκπαιδευτικούς με στόχο τη προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος, τη δημιουργία επιχειρηματικής κουλτούρας και της επιχειρηματικής δράσης στο σχολικό περιβάλλον.

Πιο κάτω συνοψίζεται η πρόοδος σε όλες τις δράσεις του Άξονα 1.

Πρόοδος στις δράσεις του Πυλώνα 1 «Καλλιέργεια Επιχειρηματικής Κουλτούρας»			
	Δράση	Πρόοδος	Σημειώσεις
1.1	Ενσωμάτωση της Επιχειρηματικότητας στην εκπαίδευση		
1.1.1	Εφαρμογή προγραμμάτων επιχειρηματικότητας στην εκπαίδευση.	Υλοποιείται	<p>Το 2017 έχουν λειτουργήσει πρόσθετα προγράμματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών για την επιχειρηματικότητα στην εκπαίδευση σε εθελούσια βάση. Επιπρόσθετα εντάχθηκε η επιμόρφωση για την Επιχειρηματικότητα στην Εκπαίδευση στο Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Στελεχών της Εκπαίδευσης το οποίο είναι υποχρεωτικό για τους Νεοπροαχθέντες Βοηθούς Διευθυντές, Διευθυντές Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης.</p> <p>Συνεχίστηκε η εφαρμογή των προγραμμάτων «Ξοδεύοντας Έξυπνα» στο οποίο συμμετείχαν 400 παιδιά της έκτης τάξης και «Μαθητική Επιχείρηση» στο οποίο συμμετείχαν επίσης 400 παιδιά της μέσης εκπαίδευσης.</p> <p>Λειτουργήσε το Πρόγραμμα Δημιουργικότητας, Καινοτομίας και Επιχειρηματικής Ιδέας «ΙΔΕΟΔΡΟΜΙΟ» - προς εκπαιδευτικούς Γυμνασίων, Λυκείων και Τεχνικών Σχολών όλων των Επαρχιών και μαθητικές ομάδες. Το 2016 -17 συμμετείχαν 29 ομάδες (124 μαθητές και 46 εκπαιδευτικοί).</p> <p>Επίσης σε Συνεργασία με το Δήμο Αραδίππου λειτουργήσε η δράση νεανικής Επιχειρηματικότητας «Έξυπνη πόλη Αραδίππου: βελτιώνω την πόλη μου με έξυπνες ιδέες» στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «Smart Industrial City Aradippou» με καθολική συμμετοχή όλων των σχολείων Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης του Δήμου.</p>
1.1.2	Ένταξη της επιχειρηματικότητας στα	Έχει σημειωθεί πρόοδος.	Έχουν εισαχθεί και εφαρμοστεί προγράμματα και δράσεις βάση της

**Πρόοδος στις δράσεις του Πυλώνα 1
«Καλλιέργεια Επιχειρηματικής Κουλτούρας»**

	Δράση	Πρόοδος	Σημειώσεις
	αναλυτικά προγράμματα / διδακτέα ύλη		<u>οριζόντιας προσέγγισης στο Αναλυτικό Πρόγραμμα</u> για την ανάπτυξη επιχειρηματικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων καθώς και για την ανάπτυξη δημιουργικής σκέψης, καινοτόμων ιδεών και συμμετοχικής διάθεσης. Αναμένεται εμπλουτισμός αλλά και ποιοτική αναβάθμιση των προσφερόμενων προγραμμάτων μετά από αξιολόγηση.
1.1.3/ 1.1.4	Μετάδοση εμπειριών σε θέματα επιχειρηματικότητας και ανάπτυξη δεξιοτήτων συμπεριλαμβάνοντας και τη διοργάνωση διαγωνισμών Επιχειρηματικότητας	Υλοποιείται	Σε ετήσια βάση διοργανώνεται ο διαγωνισμός Επιχειρηματικότητας Κύπρος – CyEC. Τόσο το δημόσιο όσο και ο ευρύτερος δημόσιος τομέας διοργανώνουν σειρά διαγωνισμών με στόχο την προώθηση της επιχειρηματικότητας και γενικότερα την καλλιέργεια επιχειρηματικής κουλτούρας πχ. Διαγωνισμός: «Μαθητές στην Έρευνα - ΜΕΡΑ», και Διαγωνισμός: «Τεχνολογία και Καινοτομία στην Εκπαίδευση».
1.1.5	Δημιουργία και λειτουργία του Θεσμού «School Startup Ambassadors».	Έχει σημειωθεί πρόοδος	Έχουν ήδη οριστεί οι Startup Ambassadors και πραγματοποιήσαν τις πρώτες τους παρουσιάσεις.
1.1.6	Πρόγραμμα επιχειρηματικότητας και καινοτομίας στην Εθνική Φρουρά	Υλοποιείται	Στο πλαίσιο του προγράμματος έχουν διοργανωθεί 8 ημερίδες Ενημέρωσης για θέματα επιχειρηματικότητας & καινοτομίας σε στρατόπεδα με τη συμμετοχή περίπου 500 Εθνοφρουρών.
1.1.7	Προγράμματα κατάρτισης σύντομης διάρκειας εξ αποστάσεως σε θέματα επιχειρηματικότητας και καινοτομίας.	Υλοποιείται	Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου λειτουργεί τα ακόλουθα προγράμματα κατάρτισης - δέμηνης διάρκειας: (α) Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία, (β) Ίδρυση, οργάνωση και λειτουργία σύγχρονων επιχειρήσεων και (γ) Συμβίωση Ανθρώπου – Υπολογιστή: Καινοτομία στην εποχή των έξυπνων συσκευών.
1.1.8	Εξέταση πιθανών τρόπων ενίσχυσης του επιπέδου εκπαίδευσης και της ανάπτυξης δεξιοτήτων σε θετικές επιστήμες –STEM (π.χ. engineering skills, coding)	Δεν έχει αρχίσει.	Με την επαναφορά του συστήματος για δέσμες μαθημάτων από τη σχολική χρονιά 2016-2017, διαφάνηκε μια τάση από τους μαθητές να ακολουθούν δέσμες θετικών επιστημών σε επίπεδο 40%. Θα εξεταστεί περαιτέρω το θέμα ενίσχυσης των δεξιοτήτων coding μέσω της εκπαίδευσης.
1.1.9	Ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση	Υλοποιείται	Τα ακαδημαϊκά ιδρύματα προσφέρουν σειρά προγραμμάτων/ διαλέξεων με σκοπό την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας όπως πχ η προσφορά μαθημάτων Επιχειρηματικότητας και η δημιουργία δευτερεύοντος πτυχίου στην Επιχειρηματικότητα.
1.1.10	Θεσμοθέτηση και αναγνώριση της	Υλοποιείται	Το Πανεπιστήμιο Κύπρου προσφέρει τη δυνατότητα εξασφάλισης Πιστοποιητικού

**Πρόοδος στις δράσεις του Πυλώνα 1
«Καλλιέργεια Επιχειρηματικής Κουλτούρας»**

	Δράση	Πρόοδος	Σημειώσεις
	εκπαίδευσης στην επιχειρηματικότητα		στην Επιχειρηματικότητα παράλληλα με τις σπουδές μέσω της παρακολούθησης σειράς διαλέξεων και σεμιναρίων.
1.1.11	Ανταλλαγή τεχνογνωσίας μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αναφορικά με προγράμματα εμπειρικής μάθησης στην επιχειρηματικότητα	Δεν έχει αρχίσει	Η δράση αναμένεται να επαναξιολογηθεί το 2018.
1.1.12	Λειτουργία του χώρου Makerspace	Υλοποιείται	Ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου σε συνεργασία με το Δήμο Λάρνακας, λειτούργησε έναν κατάλληλα εξοπλισμένο χώρο ο οποίος θα είναι διαθέσιμος στην ακαδημαϊκή και επιχειρηματική κοινότητα για τη δημιουργία προτύπου.
1.1.13	Λειτουργία Διαγωνισμού για την προώθηση των αποτελεσμάτων του Βιομηχανικού Σχεδιασμού στα Σχολεία.	Νέα Δράση	
1.2	Επαγγελματικός Προσανατολισμός και προγράμματα εργασιακής τοποθέτησης		
1.2.1	Βελτίωση του θεσμού του Επαγγελματικού Προσανατολισμού.	Έχει σημειωθεί πρόοδος	Στο πλαίσιο εκπαίδευσης των Συμβούλων Επαγγελματικού Προσανατολισμού πραγματοποιήθηκαν παρουσιάσεις για τη σημασία και τις προοπτικές της προώθησης της επιχειρηματικότητας μέσα από το εκπαιδευτικό σύστημα, τόσο ως μέρος της διδακτέας ύλης όσο και της καθοδήγησης που λαμβάνουν οι μαθητές. Στο ίδιο πλαίσιο πραγματοποιήθηκαν παρουσιάσεις και σε μαθητές.
1.2.2	Εκπαίδευση Λειτουργών Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης σε θέματα επιχειρηματικότητας.	Έχει σημειωθεί καθυστέρηση	Η δράση αναμένεται να επαναξιολογηθεί το 2018.
1.2.3	Εργασιακή τοποθέτηση και άσκηση μαθητών	Έχει σημειωθεί πρόοδος	Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προχωρεί με τον επανασχεδιασμό του θεσμού. Στόχος είναι όπως την εβδομάδα εργασίας, οι μαθητές τοποθετούνται για 3 μέρες σε μία επιχείρηση και τις υπόλοιπες μέρες να συμμετέχουν σε βιωματικά εργαστήρια όπου θα τους δίνεται η ευκαιρία να εργαστούν σε μελέτες περιπτώσεων ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας. Κατά τη διάρκεια της εβδομάδας εργασίας πραγματοποιήθηκαν παρουσιάσεις σε μαθητές αναφορικά με τις προοπτικές της επιχειρηματικότητας.
1.2.4	Προγράμματα εργασιακής	Υλοποιείται	Το πρόγραμμα λειτούργησε πιλοτικά το

Πρόοδος στις δράσεις του Πυλώνα 1 «Καλλιέργεια Επιχειρηματικής Κουλτούρας»			
	Δράση	Πρόοδος	Σημειώσεις
	τοποθέτησης και άσκησης δημοσίων υπαλλήλων		2016 στο ΥΕΕΒΤ με τη συμμετοχή 14 επιχειρήσεων και 5 Λειτουργών. Το πρόγραμμα θα επαναλειτουργήσει το 1 ^ο εξάμηνο του 2018.
1.3	Διάδοση και Προβολή της επιχειρηματικότητας		
1.3.1	Αξιοποίηση των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης για διάδοση της επιχειρηματικότητας.	Έχει σημειωθεί πρόοδος	Υλοποιείται κυρίως από τον ιδιωτικό τομέα και το ΥΠΠ με την προβολή των πρωτοβουλιών / δράσεων που λαμβάνονται σε αυτό το πλαίσιο.
1.3.3	Εκδηλώσεις για προώθηση της επιχειρηματικότητας.	Υλοποιείται	Λαμβάνονται πρωτοβουλίες για ενημέρωση και προώθηση της επιχειρηματικότητας από τον ευρύτερο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, στις οποίες συμμετέχει ή/και στηρίζει η Κυβέρνηση.

Λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο που σημειώθηκε το 2017 και τις ανάγκες της επιχειρηματική κοινότητας καθορίστηκαν οι πιο κάτω ως δράσεις προτεραιότητας για το 2018.

Δράσεις Προτεραιότητας για το 2018 Πυλώνας 1 «Καλλιέργεια Επιχειρηματικής Κουλτούρας»	
	Δράση
1.1	Ενσωμάτωση της Επιχειρηματικότητας στην εκπαίδευση
1.1.2	Ένταξη της επιχειρηματικότητας στα αναλυτικά προγράμματα / διδακτέα ύλη
1.1.5	Δημιουργία και λειτουργία του Θεσμού «School Startup Ambassadors».
1.1.8	Εξέταση πιθανών τρόπων ενίσχυσης του επιπέδου εκπαίδευσης και της ανάπτυξης δεξιοτήτων σε θετικές επιστήμες –STEM (π.χ. engineering skills, coding)

Στον άξονα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος σημειώθηκε ικανοποιητική πρόοδος κατά το 2017.

Σημαντική πρόοδος υπήρχε στην απλοποίηση του ρυθμιστικού πλαισίου και διευκόλυνση του επιχειρείν. Στα δύο χρόνια υλοποίησης του *Σχεδίου Δράσης για Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου – Απλά και Αποτελεσματικά*, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2015, διαφάνηκε δυναμική στην περαιτέρω κατανόηση και προώθηση της έννοιας της βελτίωσης του ρυθμιστικού πλαισίου (Better Regulation) στη Κύπρο από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και ειδικότερα τις αρμόδιες Διευθύνσεις των Υπουργείων. Τον Σεπτέμβριο 2017 ετοιμάστηκε και υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο για ενημέρωση η 2^η Έκθεση Προόδου του Σχεδίου.

Στα πλαίσια της βελτίωσης του ρυθμιστικού πλαισίου υλοποιείται το σχέδιο δράσης για τον εκσυγχρονισμό και αναδιοργάνωση του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη και βρίσκεται υπό εξέλιξη η απλοποίηση/ενοποίηση των εντύπων του. Με την έγκρισή τους από τη Βουλή των Αντιπροσώπων εντός του 2018, καθώς και την αναθεώρηση των τελών, θα διευκολυνθούν σε μεγάλο βαθμό οι εταιρείες και θα μειωθεί σημαντικά ο χρόνος διεκπεραίωσης διαδικασιών.

Επίσης, την 1^η Ιανουαρίου 2017, τέθηκε σε εφαρμογή το νέο πλαίσιο Ανάλυσης Αντίκτυπου νομοθετικών ρυθμίσεων, το οποίο περιλαμβάνει και μηχανισμό για διεξαγωγή του SME Test, στόχος του οποίου είναι να εξετάζει τις επιπτώσεις από την εν λόγω νομοθεσία στις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Μέσω του SME Test συστηματοποιείται η εμπλοκή των επηρεαζόμενων επιχειρήσεων στις διαδικασίες διαβούλευσης (για διαμόρφωση της νομοθετικής ρύθμισης), τον εντοπισμό και ανάλυση του αντίκτυπου ανά κατηγορία επιχειρήσεων, την προώθηση ή επαρκή αιτιολόγηση της μη προώθησης μέτρων για μετριασμό του αντίκτυπου (όπου αυτά κρίνονται αναγκαία π.χ. δυσανάλογη επιβάρυνση στις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις). Από το 2017 διεξάγεται έλεγχος της ποιότητας του SME Test υπό την ευθύνη του SME Envoy.

Στο πλαίσιο ενίσχυσης του οικοσυστήματος νεοφυών επιχειρήσεων εγκρίθηκε, στις 15 Φεβρουαρίου 2017, από το Υπουργικό Συμβούλιο το Εθνικό Σχέδιο προσέλκυσης επιχειρηματιών από τρίτες χώρες για δημιουργία/ εγγραφή νεοφυούς επιχείρησης (Startup) στην Κύπρο. Το υπό αναφορά Σχέδιο, επιτρέπει σε ταλαντούχους επιχειρηματίες, υπηκόους χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) να εγκατασταθούν στην Κύπρο και να ιδρύσουν/λειτουργήσουν/αναπτύξουν νεοφυείς επιχειρήσεις (startups) με προοπτική υψηλής ανάπτυξης στην Κύπρο, νοουμένου ότι πληρούν σχετικά κριτήρια.

Σημειώνεται επίσης ότι, την 1^η Ιανουαρίου 2017 τέθηκε σε εφαρμογή ο αναθεωρημένος Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος, ο οποίος προνοεί την παροχή φορολογικών κινήτρων προς ιδιώτες για επενδύσεις σε καινοτόμες και νεοφυείς επιχειρήσεις. Στα πλαίσια αυτά κατά το 2017 πέντε (5) επιχειρήσεις έλαβαν πιστοποιητικό καινοτόμου επιχείρησης. Επίσης ετοιμάστηκαν από τον Κυπριακό Οργανισμό Προσέλκυσης Επενδύσεων (CIPA) δράσεις προώθησης της Κύπρου ως ελκυστικό προορισμό για νεοφυείς επιχειρήσεις.

Στο πλαίσιο στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων η κυβέρνηση προχώρησε στην υπογραφή συμφωνίας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης για τη διαχείριση και λειτουργία του προγράμματος “Advice for Small Businesses Facility”. Σκοπός του προγράμματος είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, η ενδυνάμωση και η ανάπτυξη τεχνογνωσίας από μέρους των ΜΜΕ κυρίως μέσω της παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης και εκπαίδευσης στις επιχειρήσεις.

Κατά το έτος 2017, στο πλαίσιο ανάπτυξης νέων μορφών επιχειρηματικής δραστηριότητας, ετοιμάστηκε νομοσχέδιο για τις κοινωνικές επιχειρήσεις το οποίο προνοεί τον χαρακτηρισμό και τη δημιουργία και διατήρηση μητρώου εγγραφής κοινωνικών επιχειρήσεων. Το νομοσχέδιο έτυχε νομοτεχνικού ελέγχου και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 9 Ιανουαρίου 2018. Παράλληλα οριστικοποιήθηκε και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο Σχέδιο Δράσης για την ανάπτυξη του οικοσυστήματος των Κοινωνικών Επιχειρήσεων το οποίο αποτελείται από δράσεις οι οποίες ομαδοποιούνται σε τρεις άξονες προτεραιότητας: (i) Άξονας 1: Δημιουργία Ευνοϊκού Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος, (ii) Άξονας 2: Προώθηση κουλτούρας Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας και (iii) Άξονας 3: Ενίσχυση της Πρόσβασης στη Χρηματοδότηση.

Καθοριστικής σημασίας θεωρείται η πρόοδος στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση με έμφαση στη διευκόλυνση του επιχειρείν. Προς αυτή τη κατεύθυνση, το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (ΕΕΒ&Τ) σε συνεργασία με τη Μονάδα Διοικητικής Μεταρρύθμισης προχωρούν στη δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας για τις επιχειρήσεις (παροχή πληροφόρησης σε θέματα χρηματοδότησης, διαδικασίες, νομοθεσίες, εκδηλώσεις επιχειρηματικότητας και σημείο για ηλεκτρονικές υπηρεσίες). Παράλληλα, το Υπουργείο ΕΕΒ&Τ το Δεκέμβριο του 2017 εφάρμοσε για

πρώτη φορά την ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων για τα Σχέδια Χορηγιών (<https://fundingapps.mcit.gov.cy/AriadniPSKE/?OpenElement>). Το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας έχει επίσης δημιουργήσει την Πύλη Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών IRIS (Innovation and Research Information System) (<https://iris.research.org.cy/#/>). Μέσω της IRIS, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να εγγραφούν και να αποκτήσουν πρόσβαση στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες που προσφέρονται από το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας και αφορούν τις διαδικασίες υποβολής προτάσεων και τη διαχείριση χρηματοδοτούμενων έργων των Προγραμμάτων RESTART 2016-2020 καθώς και τη λήψη πληροφόρησης και ενημέρωσης για τις δραστηριότητες του Ιδρύματος.

Η υλοποίηση των νέων δημόσιων υπηρεσιών του Σχεδίου Δράσης Διαδικτυακής Διόδου Ασφάλειας ΑΡΙΑΔΝΗ έχει αρχίσει και νέες υπηρεσίες αναπτύσσονται. Επιπρόσθετα, για διευκόλυνση γενικότερα του ηλεκτρονικού επιχειρείν το Συμβούλιο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης αποφάσισε όπως αγοραστούν, από εξουσιοδοτημένο παροχέα υπηρεσιών πιστοποίησης, πιστοποιητικά ηλεκτρονικής υπογραφής και ηλεκτρονικής αυθεντικοποίησης τα οποία θα αποτελέσουν καταλύτη στη διεκπεραίωση δημόσιων υπηρεσιών πλήρως ηλεκτρονικά. Ο διαγωνισμός αναμένεται να προκηρυχθεί εντός του 2018.

Πιο κάτω συνοψίζεται η πρόοδος σε όλες τις δράσεις του Άξονα 2.

Πρόοδος στις δράσεις του Πυλώνα 2 «Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος»			
	Δράση	Πρόοδος	Σημειώσεις
2.1	Βελτίωση ρυθμιστικού και κανονιστικού πλαισίου για ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας		
2.1.1	Υιοθέτηση και υλοποίηση Σχεδίου Δράσης για τη Βελτίωση Ρυθμιστικού Πλαισίου.	Υλοποιείται	Υλοποιούνται οι επί μέρους δράσεις. Κατατέθηκε στο ΥΣ για ενημέρωση η 2 ^η Έκθεση Προόδου τον Σεπτέμβριο 2017
2.1.2	Προώθηση της εφαρμογής της ευρωπαϊκής αρχής "Think Small First".	Έχει σημειωθεί πρόοδος	Εφαρμογή του SME Test μέσω του νέου πλαισίου εφαρμογής ανάλυσης αντικτύπου. Επίσης στα πλαίσια καλών πρακτικών άλλων χωρών γίνονται και εισηγήσεις για απλοποιήσεις όσον αφορά το διοικητικό φόρτο στις πολύ μικρές επιχειρήσεις.
2.1.3	Απλοποίηση των διαδικασιών εγγραφής επιχειρήσεων στον Έφορο Εταιρειών και αναβάθμιση των μηχανογραφημένων συστημάτων	Έχει σημειωθεί πρόοδος	Ολοκληρώθηκε ο ανασχεδιασμός των επιχειρησιακών διαδικασιών και η ανάπτυξη πλάνου εφαρμογής των μεταρρυθμιστικών δράσεων. Τα έντυπα και τροποποιητικά νομοσχέδια και κανονισμοί, τα οποία αφορούν τον ανασχεδιασμό ή/και ενοποίηση

**Πρόοδος στις δράσεις του Πυλώνα 2
«Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος»**

	Δράση	Πρόοδος	Σημειώσεις
			των υφιστάμενων εντύπων του Κλάδου Εταιρειών, εκκρεμούν στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο.
2.1.4	Απλοποίηση διαδικασιών εγγραφής και καταβολής εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.	Έχει σημειωθεί πρόοδος	Η διαδικασία για εγγραφή και καταβολή εισφορών έχει απλοποιηθεί. Συγκεκριμένα, δίδεται πλέον η δυνατότητα για εισαγωγή (upload) κατάστασης αποδοχών & εισφορών των εργοδοτούμενων απευθείας από το σύστημα διαχείρισης μισθολογίου της επιχείρησης, ώστε να γίνονται πληρωμές με τη μέθοδο εντολής άμεσης χρέωσης. Από το 2018 υπηρεσίες που αφορούν εργοδότες (π.χ. αίτηση για εγγραφή στο μητρώο εργοδοτών, δήλωση πρόσληψης) θα παρέχονται μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗΣ.
2.1.5	Απλοποίηση διαδικασιών του Τμήματος Φορολογίας για επιχειρήσεις.	Έχει σημειωθεί πρόοδος	Τα έντυπα εγγραφής νέας επιχείρησης στο ΦΠΑ και στο Φόρο Εισοδήματος για εξασφάλιση ενιαίου Αριθμού Φορολογικής Ταυτότητας έχουν ενοποιηθεί . Προωθείται η βελτίωση του συστήματος πληρωμών φορολογικών υποχρεώσεων.
2.1.6	Διευκόλυνση της εγγραφής νέας επιχείρησης.	Έχει σημειωθεί πρόοδος	Προωθείται στα πλαίσια των e-services η διαμόρφωση βελτιωμένης ηλεκτρονικής αίτησης/διαδικασίας για εγγραφή στις 3 αρμόδιες Υπηρεσίες για σκοπούς σύστασης.
2.1.7	Υιοθέτηση ολοκληρωμένου πλαισίου Ανάλυσης Αντικτύπου για νέες νομοθεσίες και εφαρμογή του SME Test.	Ολοκληρώθηκε	Το νέο πλαίσιο εφαρμογής ανάλυσης αντικτύπου έχει τεθεί σε εφαρμογή από 1 ^η Ιανουαρίου 2017.
2.1.8	Προσέλκυση εργαζομένων υψηλής αμοιβής από τρίτες χώρες.	Έχει σημειωθεί πρόοδος .	Τον Απρίλιο του 2017 η Υπουργική Επιτροπή Απασχόλησης ενέκρινε την αναθεώρηση της υφιστάμενης διαδικασίας για προσέλκυση μεγάλων επενδύσεων μέσω της διευκόλυνσης της εισόδου και απασχόλησης υπηκόων 3 ^{ων} χωρών. Η διευκόλυνση που

**Πρόδος στις δράσεις του Πυλώνα 2
«Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος»**

	Δράση	Πρόδος	Σημειώσεις
			παρέχεται αφορά τα διευθυντικά, ανώτερα στελέχη και απαραίτητο προσωπικό της εταιρείας. Ετοιμάζεται Πρόταση προς το Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση.
2.1.9	Προσέλκυση επιχειρηματιών από τρίτες χώρες για δημιουργία/εγγραφή Startup επιχείρησης στην Κύπρο (Startup visa).	Υλοποιείται	Τον Φεβρουάριο του 2017 εγκρίθηκε από το ΥΣ και τέθηκε σε εφαρμογή το Σχέδιο για Νεοφυείς Επιχειρήσεις το οποίο επιτρέπει σε ταλαντούχους επιχειρηματίες, υπηκόους χωρών εκτός ΕΕ να εγκατασταθούν στην Κύπρο και να ιδρύσουν και να αναπτύξουν νεοφυείς επιχειρήσεις με υψηλή προοπτική ανάπτυξης νοουμένου ότι πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια.
2.1.10	Φορολογικά κίνητρα/ελαφρύνσεις με έμφαση στις νεοφυείς επιχειρήσεις.	Υλοποιείται	Τη 1 ^η Ιανουαρίου 2017 τέθηκε σε εφαρμογή η αναθεώρηση του Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου η οποία προνοεί εφαρμογή φορολογικών κινήτρων σε φυσικά πρόσωπα που επενδύουν σε καινοτόμες μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ). Στα πλαίσια των πιο πάνω φορολογικών κινήτρων, πέντε μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν λάβει πιστοποιητικό καινοτόμου επιχείρησης, μέχρι στιγμής .
2.1.11	Ανάπτυξη κοινωνικής επιχειρηματικότητας	Υλοποιείται	Ετοιμάστηκε νομοσχέδιο για ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην Κύπρο το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 9/1/18 και κατατέθηκε στη Βουλή για ψήφιση. Η Μονάδα Διοικητικής Μεταρρύθμισης, σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία, ετοίμασε Σχέδιο Δράσης το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 9/1/18.
2.1.12	Αποτελεσματική υλοποίηση του νέου πλαισίου Ανάλυσης Αντίκτυπου και εφαρμογή του SME Test. Δημιουργία ενός αποτελεσματικού	Υλοποιείται	Στο πλαίσιο διασφάλισης της αποτελεσματικής εφαρμογής του SME Test, δημιουργήθηκε μηχανισμός ελέγχου της ποιότητας του SME Test υπό τον SME Envoy Κύπρου, λόγω και των

**Πρόδος στις δράσεις του Πυλώνα 2
«Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος»**

	Δράση	Πρόδος	Σημειώσεις
	μηχανισμού εφαρμογής της ανάλυσης αντίκτυπου και εφαρμογή του SME Test		σχετικών αρμοδιοτήτων που του αποδίδονται ως εντεταλμένος / εκπρόσωπος των ΜΜΕ στην ΕΕ. Κατά το 4 ^ο τρίμηνο του 2017 πραγματοποιήθηκαν σχετικά εκπαιδευτικά σεμινάρια για τα Υπουργεία / Υπηρεσίες καθώς και ενημέρωση άλλων εμπλεκομένων (π.χ. Επίτροπος Νομοθεσίας, Βουλή). Στο παρόν στάδιο ετοιμάζεται η 1 ^η Έκθεση Εφαρμογής ΑΑ.
2.1.13	Πρώθηση της Εταιρικής Υπευθυνότητας και Βιωσιμότητας (Corporate Responsibility and Integrated Sustainability)	Υλοποιείται	Υλοποιούνται δράσεις όπως συμμετοχή/στήριξη εκδηλώσεων, συνεδρίων, εκπαιδευτικών προγραμμάτων, έργων και άλλων πρωτοβουλιών, του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, που στοχεύουν στην περαιτέρω ανάπτυξη και προώθηση της εφαρμογής των αρχών και πρακτικών ΕΚΕ από τις κυπριακές επιχειρήσεις, Πραγματοποιείται συνεχής συνεργασία και διάλογος με φορείς του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα καθώς και δημοσιεύσεις / συνεντεύξεις για προώθηση της ΕΚΕ μέσω των ΜΜΕ
2.1.14	Αναθεώρηση εταιρικού δικαίου (περί εταιρειών νόμος) και άλλων σχετικών νομοθεσιών για εισαγωγή stock options	Δεν έχει αρχίσει	
2.2	Ανάπτυξη δομών στήριξης της Επιχειρηματικότητας		
2.2.1	Δημιουργία Κέντρου Εξυπηρέτησης Επιχειρηματικής Δραστηριότητας (ΚΕΕΔ).	Έχει σημειωθεί καθυστέρηση	Έχει ολοκληρωθεί (Φεβ 2016) μελέτη για τον επιχειρησιακό σχεδιασμό και λειτουργία του Κέντρου, ως αναβάθμιση του υφιστάμενου One-Stop-Shop για επιχειρήσεις. Η υλοποίηση του Κέντρου έχει παγοποιηθεί ενόψει της αναμονής για λήψη απόφασης για τη δημιουργία του Υφυπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.
2.2.2	Ανάπτυξη CY Brand for start ups.	Υλοποιείται	Ο CIPA σε συνεργασία με φορείς του επιχειρηματικού οικοσυστήματος στην Κύπρο, προχώρησε στη διαμόρφωση προωθητικού υλικού (microsite και brochure) για αξιοποίηση στα

**Πρόδος στις δράσεις του Πυλώνα 2
«Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος»**

	Δράση	Πρόδος	Σημειώσεις
			πλαίσια συμμετοχών σε διεθνείς διοργανώσεις.
2.2.3	Δράσεις για στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω συμβουλευτικών υπηρεσιών, mentoring, δικτύωσης, κτλ.	Υλοποιείται	Το ΥΕΕΒ&Τ προχώρησε στην υπογραφή συμφωνίας με την EBRD για τη διαχείριση και λειτουργία του προγράμματος «Advice for Small Business Facility» που σκοπός του είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, η ενδυνάμωση και η ανάπτυξη τεχνογνωσίας από μέρους των ΜΜΕ κυρίως μέσω της παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης και εκπαίδευσης επιχειρήσεων.
2.3	Ενίσχυση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και περαιτέρω αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για στήριξη των επιχειρήσεων		
2.3.1	Δημιουργία Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Εξυπηρέτησης Επιχειρήσεων.	Έχει σημειωθεί πρόοδος	Το 2017 υλοποιήθηκε σύμβαση αγοράς υπηρεσιών για ανασχεδιασμό της ιστοσελίδας του PSC και δημιουργίας μιας ολοκληρωμένης ιστοσελίδας/πλατφόρμας για τις επιχειρήσεις. Τον Ιανουάριο 2018 ολοκληρώθηκε 2 ^η σύμβαση για ετοιμασία των layout designs, Information Architecture και τις οδηγίες ανάπτυξης περιεχομένου τεχνικών προδιαγραφών.
2.3.2	Εξέταση της δυνατότητας εφαρμογής ενός ολοκληρωμένου ηλεκτρονικού συστήματος αδειοδότησης (Integrated Licensing System).	Υλοποιείται	Υλοποιείται μέσω της ΑΡΙΑΔΝΗΣ.
2.3.3	Πρωτοβουλία για δημοσίευση και περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα (Public Sector Information).	Ολοκληρώθηκε	Το έργο έχει ολοκληρωθεί – δημοσίευση πληροφοριών από περίπου 80 Τμήματα της δημόσιας υπηρεσίας και προώθηση του έργου μέσω επικοινωνιακής στρατηγικής στις δημόσιες υπηρεσίες, τον ιδιωτικό τομέα (π.χ. επιχειρήσεις) και το ευρύ κοινό. Υπογράφηκε Μνημόνιο Συνεργασίας με το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου για ετοιμασία νέας ιστοσελίδας.
2.3.4	Περαιτέρω προώθηση της Ηλεκτρονικής	Υλοποιείται	Υλοποιείται το Σχέδιο Δράσης για την ανάπτυξη νέων δημόσιων η-

**Πρόδος στις δράσεις του Πυλώνα 2
«Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος»**

	Δράση	Πρόδος	Σημειώσεις
	Διακυβέρνησης (e - government), με έμφαση στη διευκόλυνση του <i>Επιχειρείν</i> .		<p>υπηρεσιών στην ΑΡΙΑΔΝΗ. Τα έτη 2016- 2017 αναπτύχθηκαν 17 νέες υπηρεσίες.</p> <p>Έχει ληφθεί απόφαση από το Συμβούλιο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για αγορά πιστοποιητικών η-υπογραφής, η-αυθεντικοποίησης και μέσου φύλαξης. Αναμένεται η προκήρυξη διαγωνισμού εντός του 2018.</p> <p>Βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο υλοποίησης, σύμβαση που υπογράφηκε μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ιδιωτικής εταιρείας στην Κύπρο για τον καταρτισμό των τεχνικών προδιαγραφών και την ετοιμασία των σχετικών εγγράφων διαγωνισμού για την ανάπτυξη σύγχρονου πληροφοριακού συστήματος στους δυο Κλάδους του Τμήματος (Εταιρειών και Πνευματικής Ιδιοκτησίας).</p> <p>Η νέα ιστοσελίδα του Κλάδου Εταιρειών, υιοθετώντας πελατοκεντρική προσέγγιση αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία στις αρχές του 2018.</p>
2.3.5	Online “CY” brand promo	Δεν έχει αρχίσει	
2.3.6	Ψηφιοποίηση σχεδίων στήριξης επιχειρήσεων.	Υλοποιείται	<p>Το ΥΠΕΕΒΤ προχώρησε στη δημιουργία εξειδικευμένου ηλεκτρονικού συστήματος που παρέχει τη δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων για συμμετοχή στα σχέδια χορηγιών αλλά και τη ηλεκτρονική διαχείριση των αιτήσεων. Τα πρώτα σχέδια (νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας) έχουν μηχανογραφηθεί και η προκήρυξη τους έγινε τον Δεκέμβριο 2017.</p> <p>Το ίδρυμα Προώθησης Έρευνας έχει προχωρήσει στη δημιουργία της ηλεκτρονικής πύλης IRIS, μέσω της οποίας γίνεται η διαχείριση της συμμετοχής στα Προγράμματα RESTART 2016-</p>

Πρόοδος στις δράσεις του Πυλώνα 2 «Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος»		
Δράση	Πρόοδος	Σημειώσεις
		2020.

Λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο που σημειώθηκε το 2017 και τις ανάγκες της επιχειρηματική κοινότητας, καθορίστηκαν οι πιο κάτω ως βασικές δράσεις προτεραιότητας για το 2018.

Δράσεις Προτεραιότητας για το 2018 Πυλώνας 2 «Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος»	
	Δράση
2.1	Βελτίωση ρυθμιστικού και κανονιστικού πλαισίου για ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας
2.1.3	Απλοποίηση των διαδικασιών εγγραφής επιχείρησης στον Έφορο Εταιρειών και αναβάθμιση των μηχανογραφημένων συστημάτων
2.2	Ανάπτυξη δομών στήριξης της Επιχειρηματικότητας
2.2.1	Δημιουργία Κέντρου Εξυπηρέτησης Επιχειρηματικής Δραστηριότητας (ΚΕΕΔ).
2.3	Ενίσχυση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και περαιτέρω αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για στήριξη των επιχειρήσεων
2.3.1	Δημιουργία Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Εξυπηρέτησης Επιχειρήσεων.

Το 2017 σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στην αναθεώρηση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου για τη μεταφορά τεχνολογίας. Πιο συγκεκριμένα, κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων η τροποποίηση υφιστάμενης νομοθεσίας ώστε να εγκριθεί πλαίσιο για μεταφορά τεχνολογίας από τα δημόσια πανεπιστήμια σε επιχειρήσεις, π.χ. τεχνοβλαστοί (Unisripin-offs). Παράλληλα, ολοκληρώθηκε και συμφωνήθηκε το πλαίσιο αρχών το οποίο αποτελεί το κανονιστικό και ρυθμιστικό πλαίσιο λειτουργίας των τεχνοβλαστών (π.χ. ποσοστό ακαδημαϊκού / ακαδημαϊκού ιδρύματος και βιομηχανίας). Η διαδικασία αναμένεται να ολοκληρωθεί άμεσα και θα συνεισφέρει ουσιαστικά στην εμπορευματοποίηση των αποτελεσμάτων της ακαδημαϊκής έρευνας.

Προς αυτή τη κατεύθυνση το Πανεπιστήμιο Κύπρου σε συνεργασία με το Hellenic Initiative προχωρά στη σύσταση ταμείου «Cyprus Seeds» με στόχο την ενίσχυση της εφαρμοσμένης έρευνας και εμπορική αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων. Στο παρόν στάδιο το Πανεπιστήμιο προχωρεί με τον σχεδιασμό του μηχανισμού χορηγιών και σχετικού «accelerator program». Αναμένεται ότι μέχρι το τέλος του 2018 θα ενεργοποιηθεί ένας χρηματοδοτικός μηχανισμός για τη μετατροπή ερευνητικών αποτελεσμάτων σε εμπορεύσιμα προϊόντα και υπηρεσίες.

Το Κέντρο Επιχειρηματικότητας του Πανεπιστημίου σε συνεργασία με την Ελληνική Πρωτοβουλία –«The Hellenic Initiative», την PwC Κύπρου και το MIT Enterprise Forum Greece, διοργάνωσαν το 3^οετήσιο Φόρουμ Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας με θέμα «Research Commercialization & Innovative Start-ups». Το φόρουμ περιλάμβανε μεταξύ άλλων έκθεση 30 ερευνητικών αποτελεσμάτων με δυναμική αξιοποίησης από τη διεθνή αγορά αλλά και διαγωνισμό νεοφυών επιχειρήσεων.

Σημαντική εξέλιξη στον τομέα της Επιχειρηματικής Καινοτομίας αποτελεί η εξασφάλιση χρηματοδότησης, μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας στο πλαίσιο του Προγράμματος «Teaming for Excellence» του Ορίζοντα 2020, για τη δημιουργία δύο Κέντρων Αριστείας. Το πρώτο αφορά στο Κέντρο Αριστείας RISE «Research Centre on Interactive Media Smart Systems and Emerging Technologies»για τη διεξαγωγή εφαρμοσμένης έρευνας, τη μεταφορά τεχνολογίας και την ανάπτυξη της καινοτομικής επιχειρηματικότητας. Το δεύτερο αφορά στη δημιουργία του Κέντρου Αριστείας “KIOS” το οποίο θα εκπονεί

διεπιστημονική έρευνα που επικεντρώνεται σε θέματα ευφύων συστημάτων, υπολογιστικής νοημοσύνης και αυτοματοποίησης με εφαρμογές στην παρακολούθηση, έλεγχο, διαχείριση και ασφάλεια υποδομών ζωτικής σημασίας, όπως είναι τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, τηλεπικοινωνιών, μεταφορών και υδάτινων πόρων. Η δημιουργία και λειτουργία του “KIOS” και του “RISE” θα ενισχύσουν ένα οικοσύστημα έρευνας και καινοτομίας στις τεχνολογίες πληροφοριών που θα συνδέει πανεπιστήμια, εταιρείες τεχνολογίας και τελικούς χρήστες ως επίσης και κυβερνητικούς οργανισμούς.

Σημαντική πρόοδος το 2017 σημειώθηκε και στην αναθεώρηση και ενίσχυση του πλαισίου προστασίας πνευματικής ιδιοκτησίας (Intellectual Property) και εξασφάλισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Στο παρόν στάδιο τα σχετικά νομοσχέδια εκκρεμούν στη Νομική Υπηρεσία για το νενομισμένο νομοτεχνικό έλεγχο. Παράλληλα, μέσω της αναδιοργάνωσης των επιχειρησιακών διαδικασιών, οι εσωτερικές διαδικασίες θα απλοποιηθούν σε ορισμένες περιπτώσεις σε ποσοστό έως και 97%, μειώνοντας έτσι τον διοικητικό φόρτο και βελτιώνοντας την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι αλλαγές που θα εισαχθούν στοχεύουν στην παροχή δυνατότητας στις επιχειρήσεις να προστατεύουν τη πνευματική τους ιδιοκτησία, επενδύοντας έτσι περισσότερο στην ανάπτυξη νέων προϊόντων.

Πιο κάτω συνοψίζεται η πρόοδος σε όλες τις δράσεις του Άξονα 3.

Πρόοδος στις δράσεις του Πυλώνα 3 «Επιχειρηματική Καινοτομία»			
	Δράση	Πρόοδος	Σημειώσεις
3.1	Διαμόρφωση του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου		
3.1.1	Επανεξέταση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει τα δημόσια πανεπιστήμια για μετατροπή της επιστημονικής τεχνολογίας σε εμπορεύσιμα προϊόντα / υπηρεσίες (πχ δημιουργία και λειτουργία spinoffs).	Έχει σημειωθεί πρόοδος	Εγκρίθηκε από το ΥΣ τον Ιούλιο 2017 το Πλαίσιο Αρχών για τη Δημιουργία Μηχανισμού Μετατροπής Επιστημονικής Τεχνολογίας και Επινοήσεων σε Εμπορεύσιμα Προϊόντα/ Υπηρεσίες και τροποποίηση των περί Πανεπιστημίου Κύπρου, και των περί Ακαδημαϊκού Προσωπικού του Πανεπιστημίου Κύπρου Κανονισμών, για την παροχή δυνατότητας στο ΠΚ και στα Μέλη του να ιδρύουν Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου και να συμμετέχουν σε τέτοιες Συμπληρωματικές Δραστηριότητες. Τα νομοσχέδια έχουν ήδη κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση.
3.1.2	Προώθηση της νέας διαδικασίας για δημιουργία Συμπράξεων καινοτομίας όπως προβλέπεται στην οδηγία 2014/24ΕΕ.	Ολοκληρώθηκε	Τον Απρίλιο του 2016 υιοθετήθηκε η νέα νομοθεσία ρύθμισης των διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων (Ν. (73)Ι/2016). Παράλληλα πραγματοποιήθηκαν προγράμματα κατάρτισης/ενημέρωσης για θέματα δημοσίων συμβάσεων και τη συμβολή τους στην προώθηση της

**Πρόδος στις δράσεις του Πυλώνα 3
«Επιχειρηματική Καινοτομία»**

	Δράση	Πρόδος	Σημειώσεις
			καινοτομίας.
3.1.3	Αναθεώρηση / ενίσχυση του πλαισίου προστασίας πνευματικής ιδιοκτησίας (Intellectual Property) και εξασφάλισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (διπλώματος ευρεσιτεχνίας, βιομηχανικού σχεδίου και εμπορικού σήματος).	Έχει σημειωθεί πρόδος	- Ετοιμάστηκε το νομοσχέδιο για τον εκσυγχρονισμό της περί Εμπορικών Σημάτων νομοθεσίας και βρίσκεται στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο. – Έχουν προωθηθεί δράσεις αναβάθμισης των υφιστάμενων συστημάτων και ηλεκτρονικής καταχώρισης εντύπων οι οποίες θα συνεχιστούν μέχρι την ανάπτυξη και εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης λύσης. -Υπογράφηκε σύμβαση αγοράς υπηρεσιών για τη σάρωση των φυσικών φακέλων εμπορικών σημάτων και βιομηχανικών σχεδίων και μετατροπή τους σε ηλεκτρονικούς, καθώς και την παράλληλη εξαγωγή δεδομένων για σκοπούς μηχανογράφησης.
3.2	Παροχή κινήτρων για ενίσχυση της επιχειρηματικής καινοτομίας		
3.2.1	Αξιολόγηση της δυνατότητας εξορθολογισμού των δομών & κινήτρων για θέματα καινοτομίας έρευνας και τεχνολογίας	Δεν έχει αρχίσει ακόμη.	Η δράση αναμένεται να προωθηθεί εντός του 2018.
3.2.3	Χρήση υπολογιστικού νέφους από ΜμΕ.	Δεν έχει αρχίσει ακόμη.	Το σχέδιο αναμένεται να προκηρυχτεί εντός του 2018
3.2.4	Πακέτα / Κουπόνια Καινοτομίας.	Υλοποιείται	Το Πρόγραμμα περιλαμβάνεται στη δέσμη RESTART 2016-2020. Υπάρχουν 2 Κατηγορίες Κουπονιών Καινοτομίας: α) Κουπόνι Καινοτομίας Α (€ 2.500) για Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Καινοτομίας β) Κουπόνι Καινοτομίας Β (€ 5.000) για Υπηρεσίες Στήριξης Καινοτομίας Η Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων για το Πρόγραμμα ανακοινώθηκε το Δεκέμβριο 2017 και θα είναι ανοικτή μέχρι το 2020 ή μέχρι εξάντλησης του προϋπολογισμού.
3.2.5/ 3.2.6	Προγράμματα για ενίσχυση της Έρευνας στις υφιστάμενες και τις νεοσύστατες Επιχειρήσεις.	Υλοποιείται	Τα Προγράμματα περιλαμβάνονται στη δέσμη RESTART 2016-2020. Υφιστάμενες: Υποβλήθηκαν 77 Προτάσεις οι οποίες αξιολογούνται. Νεοσύστατες: Υποβλήθηκαν 31 Προτάσεις οι οποίες αξιολογούνται.
3.2.7	Διερεύνηση Βιομηχανικής Τεχνολογίας / Τεχνογνωσίας.	Υλοποιείται	Το Πρόγραμμα περιλαμβάνεται στη δέσμη RESTART 2016-2020. Η πρώτη Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων για το Πρόγραμμα ανακοινώθηκε στις 8 Ιουνίου 2017. Έχουν υποβληθεί 6 Προτάσεις.

**Πρόδος στις δράσεις του Πυλώνα 3
«Επιχειρηματική Καινοτομία»**

	Δράση	Πρόδος	Σημειώσεις
3.2.8	Επιχειρηματική Αριστεία: EUROSTARS Κύπρου.	Υλοποιείται	Το Πρόγραμμα περιλαμβάνεται στο RESTART 2016-2020 . Για το Πρόγραμμα θα ανακοινωθούν Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων σε ετήσια βάση για την περίοδο 2016-2020.
3.2.9	HORIZON 2020/SME Instrument – 2 ^η Ευκαιρία.	Υλοποιείται	Το Πρόγραμμα περιλαμβάνεται στο RESTART 2016-2020 . Η Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων ανακοινώθηκε στις 16 Σεπτεμβρίου 2016 και είναι ανοικτή μέχρι την 1 ^η Ιουλίου 2019, ή μέχρι εξάντλησης του προϋπολογισμού. Μέχρι τον Νοέμβριο 2017 έχουν υποβληθεί 3 Προτάσεις.
3.2.10	Ενίσχυση της κατοχύρωσης Δικαιωμάτων Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας ως μηχανισμού προώθησης της επιχειρηματικής καινοτομίας Πρόγραμμα «Βιομηχανική Ιδιοκτησία» του ΙΠΕ	Υλοποιείται	Στο πλαίσιο των Προγραμμάτων RESTART 2016-περιλαμβάνεται το Πρόγραμμα «Βιομηχανική Ιδιοκτησία». Η Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων ανακοινώθηκε στις 5 Ιουλίου 2017 και είναι ανοικτή μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2020, ή μέχρι εξάντλησης του προϋπολογισμού
3.2.11	Προγράμματα για ενίσχυση της εμπορικής αξιοποίησης των αποτελεσμάτων έρευνας	Υλοποιείται	Στο πλαίσιο των νέων Προγραμμάτων RESTART 2016-2020 που ανακοινώθηκαν από το ΙΠΕ τον Σεπτέμβριο 2016 περιλαμβάνονται τα Προγράμματα «Εμπορική Αξιοποίηση αποτελεσμάτων έρευνας» και «Εμπορική Αξιοποίηση αποτελεσμάτων έρευνας από επιχειρήσεις». Ο συνολικός προϋπολογισμός των Προγραμμάτων ανέρχεται σε €2,54 Εκ. και η ανακοίνωση των Προσκήσεων Υποβολής Προτάσεων έγινε αρχές του 2017 (Φάση Α').
3.2.12	Ενίσχυση Επιχειρήσεων μέσω ευρύτερης συμμετοχής σε Προγράμματα ΕΤΑΚ	Υλοποιείται	Πέρα από τα προαναφερόμενα Προγράμματα που στοχεύουν ειδικά σε επιχειρήσεις, το πλαίσιο Προγραμμάτων RESTART 2016-2020 του ΙΠΕ παρέχει τη δυνατότητα συμμετοχής επιχειρήσεων σε όλα τα Προγράμματα, τα οποία προβλέπουν την εκπόνηση υψηλού επιπέδου Έργων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας. Ο συνολικός προϋπολογισμός των Προγραμμάτων RESTART 2016-2020 ανέρχεται στα €99 Εκ. για την περίοδο 2016-2020, σημαντικό μέρος του οποίου αναμένεται να διοχετευτεί προς κυπριακές επιχειρήσεις.
3.3	Ανάπτυξη του κατάλληλου υποστηρικτικού πλαισίου / υποδομών για λειτουργία καινοτόμων επιχειρήσεων		
3.3.1	Δημιουργία και Λειτουργία Κέντρου Μεταφοράς	Έχει σημειωθεί πρόδος	Τον Μάρτιο 2017 προωθήθηκε επικοινωνία προς τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών

Πρόοδος στις δράσεις του Πυλώνα 3 «Επιχειρηματική Καινοτομία»			
	Δράση	Πρόοδος	Σημειώσεις
	Τεχνολογίας –Technology Transfer Center.		Ενισχύσεων αναφορικά με την πρόθεση του ΙΠΕ να προχωρήσει με τους σχεδιασμούς για δημιουργία του Εθνικού ΓΜΤ. Τον Απρίλιο 2017, πραγματοποιήθηκε η πρώτη συνάντηση μεταξύ των εκπροσώπων του ΙΠΕ με το γραφείο του Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων και στο παρόν στάδιο τα δύο μέρη βρίσκονται στο στάδιο διαβουλεύσεων.
3.3.2	Αξιοποίηση πανεπιστημιακών εργαστηρίων από την επιχειρηματική κοινότητα.	Υλοποιείται	Έχει υποβληθεί στις 15 Σεπτεμβρίου 2017 προκαταρκτικό αίτημα για εξασφάλιση τεχνικής βοήθειας από το Μηχανισμό Στήριξης Πολιτικής (ΜΣΠ) του Ορίζοντα 2020, με θέμα «Σχέδιο Δράσης για τη βέλτιστη αξιοποίηση των Ερευνητικών Εργαστηρίων που χρηματοδοτούνται από το Κράτος από την επιχειρηματική κοινότητα». Μετά τη διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς, θα αποσταλεί επίσημο αίτημα προς την Ε.Ε με λεπτομερή καταγραφή των δράσεων που θα υλοποιήσει ο ΜΣΠ (όροι εντολής). Αναμένεται έναρξη αρχές του 2018.
3.3.3	Σχέδιο για Δημιουργία Οικίων Καινοτομίας.	Δεν έχει αρχίσει ακόμη	Το Σχέδιο αναμένεται να υλοποιηθεί το 2018.
3.3.4	Δημιουργία και Λειτουργία Κέντρου Επιχειρηματικής Καινοτομίας.	Έχει σημειωθεί πρόοδος	Η εταιρεία CyRIC έχει ήδη διαπιστευτεί ως BIC από το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Καινοτομίας (EBN). Δεδομένου του μεγέθους της ΚΔ δεν αναμένεται να διαπιστευθεί και δεύτερη εταιρεία/ οργανισμός ως BIC. Θα επανεξεταστεί το ενδεχόμενο λειτουργίας Σχεδίου Χορηγιών το 2018.
3.3.5	Σχέδιο δημιουργίας συστάδων επιχειρήσεων (Clusters).	Δεν έχει αρχίσει ακόμη	Το Σχέδιο αναμένεται να προκηρυχτεί εντός του 2018.
3.3.6	Προσέλκυση ερευνητικού ταλέντου.	Υλοποιείται	Μέσα από τα προγράμματα του ΙΠΕ παρέχεται σειρά ευκαιριών για εκπόνηση υψηλού επιπέδου ερευνητικών δραστηριοτήτων και ανάπτυξη νέων ερευνητικών υποδομών σε τεχνολογικούς τομείς αιχμής και αριστείας.
3.3.7	Ενίσχυση γραφείων διασύνδεσης.	Υλοποιείται	Το νέο έργο «Γραφεία Διασύνδεσης με τον Επιχειρηματικό κόσμο» ξεκίνησε στις 14/10/2016 και αφορά στις τοποθετήσεις φοιτητών σε επιχειρήσεις για πρακτική άσκηση με αμοιβή.

Λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο που σημειώθηκε το 2017 και τις ανάγκες της επιχειρηματικής κοινότητας καθορίστηκαν οι πιο κάτω βασικές δράσεις προτεραιότητας για το 2018.

**Δράσεις Προτεραιότητας για το 2018
Πυλώνας 3 «Επιχειρηματική Καινοτομία»**

	Δράση
3.1	Διαμόρφωση του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου
3.1.1	Επανεξέταση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου που διέπει τα δημόσια πανεπιστήμια για μετατροπή της επιστημονικής τεχνογνωσίας σε εμπορεύσιμα προϊόντα / υπηρεσίες (πχ δημιουργία και λειτουργία spinoffs).
3.2	Παροχή κινήτρων για ενίσχυση της επιχειρηματικής καινοτομίας
3.2.1	Αξιολόγηση της δυνατότητας εξορθολογισμού των δομών & κινήτρων για θέματα καινοτομίας έρευνας και τεχνολογίας
3.3	Ανάπτυξη του κατάλληλου υποστηρικτικού πλαισίου / υποδομών για λειτουργία καινοτόμων επιχειρήσεων
3.3.5	Σχέδιο δημιουργίας συστάδων επιχειρήσεων (Clusters).

Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση παραμένει ένας από τους κύριους περιοριστικούς παράγοντες στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Για το σκοπό αυτό προωθείται σειρά μέτρων για διευκόλυνση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση.

Τον Ιούλιο του 2017 ολοκληρώθηκε η εκ των προτέρων αξιολόγηση για την εφαρμογή χρηματοδοτικών εργαλείων με τη στήριξη των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) 2014-2020. Μετά από ανάλυση προσφοράς/ζήτησης για χρηματοδότηση και την εκτίμηση του χρηματοδοτικού κενού στην κυπριακή αγορά η μελέτη καταδεικνύει ότι υπάρχουν σημαντικά κενά στη χρηματοδότηση ειδικά για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις και προτείνει τη δημιουργία των ακόλουθων χρηματοδοτικών εργαλείων:

- Εγγυοδοτικό χρηματοδοτικό εργαλείο για μικρομεσαίες επιχειρήσεις
- Εργαλείο διευκόλυνσης συγχρηματοδότησης (co-investment fund) για μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με έμφαση στις καινοτόμες και νεοφυείς επιχειρήσεις
- Ειδικό δανειοδοτικό εργαλείο για έργα που αφορούν τόσο την ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης όσο και την χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Η Κυβέρνηση έχει ήδη εξασφαλίσει χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (SRSS) και θα προχωρήσει το 2018 στην περαιτέρω εξειδίκευση και σχεδιασμό της υλοποίησης των εν λόγω χρηματοδοτικών εργαλείων.

Σημαντική πηγή χρηματοδότησης των επιχειρήσεων αποτελούν και τα προγράμματα τα οποία συγχρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία της ΕΕ. Κοινό πρόβλημα μεγάλου αριθμού επιχειρήσεων είναι η εξασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στην επενδυτική πρόταση. Σε αυτό το πλαίσιο, μετά την υπογραφή της συμφωνίας το 2016 με το χρηματοπιστωτικό τομέα για ενίσχυση της αποτελεσματικής αξιοποίησης των ευρωπαϊκών κονδυλίων που διατίθενται μέσω εθνικών προγραμμάτων, το ΥΕΕΒΤ και ο Σύνδεσμος Εμπορικών Τραπεζών δημιουργήθηκε μηχανισμός διευκόλυνσης χρηματοδοτήσεων προς τις επιχειρήσεις που λαμβάνουν έγκριση από τα σχέδια ενίσχυσης του Υπουργείου.

Η αναβάθμιση του θεσμικού πλαισίου της Δημοκρατίας που διέπει τις συλλογικές επενδύσεις, με την εισαγωγή των Καταχωρημένων Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων, οι οποίοι θα δύνανται να λειτουργούν χωρίς να λαμβάνουν την προηγούμενη άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και θα εποπτεύονται μέσω του Διαχειριστή τους ο οποίος πρέπει να είναι Διαχειριστής Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ) αδειοδοτημένος δυνάμει του περί των Διαχειριστών Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων Νόμου του 2013, βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο και αναμένεται έγκριση εντός του 2018. Παράλληλα, έχει προωθηθεί η θέσπιση πλαισίου για διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων, οι οποίοι θα διαχειρίζονται κεφάλαια κάτω από τα όρια που θέτει η Ευρωπαϊκή Οδηγία για τους Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων δίνοντας, με αυτό τον τρόπο, ακόμα ένα κίνητρο για την ανάπτυξη του τομέα των Συλλογικών Επενδύσεων στη Δημοκρατία.

Στο ίδιο πλαίσιο, δηλαδή της ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών χρηματοδότησης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, προωθεί το νομοθετικό πλαίσιο για crowdfunding.

Η ολοκλήρωση όλων των πιο πάνω δράσεων αναμένεται να δημιουργήσει τις συνθήκες για ένα φιλικό κανονιστικό και ρυθμιστικό περιβάλλον που θα διευκολύνει την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών χρηματοδότησης - κυρίως με κεφαλαιουχική συμμετοχή- που να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες και διαρκώς μεταβαλλόμενες χρηματοδοτικές ανάγκες της επιχειρηματικής κοινότητας ιδιαίτερα όσον αφορά επενδύσεις υψηλού επιχειρηματικού κίνδυνου.

Συμπληρωματικά αναφέρεται ότι το Υπουργείο ΕΕΒ&Τ προχώρησε στην απλοποίηση και βελτίωση των διαδικασιών συμμετοχής στα συγχρηματοδοτούμενα σχέδια και μεταξύ άλλων δημιούργησε μηχανογραφημένο σύστημα ηλεκτρονικής υποβολής και διαχείρισης των αιτήσεων των σχεδίων χορηγιών.

Πιο κάτω συνοψίζεται η πρόοδος σε όλες τις δράσεις του Άξονα 4.

Πρόοδος στις δράσεις του Πυλώνα 4 «Ενίσχυση Πρόσβασης στην Χρηματοδότηση»			
	Δράση	Πρόοδος	Σημειώσεις
4.1	Βελτιστοποίηση Αξιοποίησης Συγχρηματοδοτούμενων και Ανταγωνιστικών Προγραμμάτων της ΕΕ		
4.1.1 /4.1.2	Απλοποίηση και βελτίωση των διαδικασιών συμμετοχής στα συγχρηματοδοτούμενα σχέδια.	Έχει σημειωθεί πρόοδος	Σε αυτό το πλαίσιο έχει προχωρήσει η τηλεφωνική εξυπηρέτηση του κοινού για σχέδια ενεργειακής αναβάθμισης, Ο λογιστικός έλεγχος και η επαλήθευση των αιτημάτων καταβολής χορηγίας έχουν ανατεθεί σε εξωτερικό ιδιωτικό οίκο. Οι οδηγοί επιλεγμένων ΣΧ αναθεωρήθηκαν για σκοπούς απλοποίησης των διαδικασιών συμμετοχής και εφαρμογής των ΣΧ Δημιουργήθηκε μηχανογραφικό σύστημα

**Πρόοδος στις δράσεις του Πυλώνα 4
«Ενίσχυση Πρόσβασης στην Χρηματοδότηση»**

	Δράση	Πρόοδος	Σημειώσεις
			ηλεκτρονικής υποβολής διαχείρισης των αιτήσεων των σχεδίων χορηγιών
4.1.3	Επαναστοχοθέτηση των σχεδίων χορηγιών για ενίσχυση της επιχειρηματικότητας	Έχει σημειωθεί πρόοδος	Το ΥΕΕΒΤ διοργάνωσε επίσκεψη στην Ιρλανδία στην προσπάθεια για επαναστόχευση και επανασχεδιασμό των σχεδίων χορηγιών και την αποτελεσματικότερης αξιοποίησης των ΕΔΕΤ. Τα αποτελέσματα / εισηγήσεις της επίσκεψης θα αξιοποιηθούν κατά την ετοιμασία των νέων σχεδίων χορηγιών που θα λειτουργήσουν στη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027.
4.1.4	Πρόσβαση στη χρηματοδότηση για ανάπτυξη νέων μορφών επιχειρηματικότητας (π.χ. κοινωνική) α) Επίσπευση του σχεδιασμού και υλοποίησης σχεδίων χορηγιών για κοινωνική επιχειρηματικότητα β) Εφαρμογή προγράμματος ΙΠΕ για «Κοινωνική Καινοτομία»	Έχει σημειωθεί πρόοδος	α) Εγκρίθηκε το Σχέδιο Δράσης για τη κοινωνική επιχειρηματικότητα το οποίο περιλαμβάνει και την ετοιμασία σχεδίου χορηγιών για την κοινωνική επιχειρηματικότητα. β) Η πρώτη πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων ανακοινώθηκε στις 20 Ιουνίου 2017. Υποβλήθηκαν 13 προτάσεις οι οποίες αξιολογούνται. Η επόμενη πρόσκληση υποβολής προτάσεων αναμένεται να ανακοινωθεί το Σεπτέμβριο 2018.
4.1.5 / 4.3.2	Αξιολόγηση δυνατοτήτων συνεργασίας με ιδιωτικό τομέα και παροχή κινήτρων για ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών χρηματοδότησης Προγράμματα ΙΠΕ που στοχεύουν στην ενθάρρυνση της ανάπτυξης της αγοράς επενδυτικών κεφαλαίων υψηλού κινδύνου στην Κύπρο.	Υλοποιείται	Το Ιούλιο του 2017, ολοκληρώθηκε η μελέτη για την εκ των προτέρων αξιολόγηση για την εφαρμογή χρηματοδοτικών εργαλείων με τη στήριξη των ΕΔΕΤ 2014-2020, Έχει εγκριθεί αίτημα που υποβλήθηκε προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (SRSS) για χρηματοδότηση του κόστους τεχνικής βοήθειας για ετοιμασία του λεπτομερή σχεδιασμού των χρηματοδοτικών εργαλείων. Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για τα προγράμματα που στοχεύουν στην ενθάρρυνση της ανάπτυξης της αγοράς επενδυτικών κεφαλαίων υψηλού κινδύνου αναμένεται να ανακοινωθούν το 2018.
4.1.6	Συνεργασία με χρηματοπιστωτικό τομέα για ενίσχυση της αποτελεσματικής αξιοποίησης των ευρωπαϊκών κονδυλίων που διατίθενται μέσω εθνικών προγραμμάτων.	Ολοκληρώθηκε	Το ΥΕΕΒΤ και ο Σύνδεσμος Εμπορικών Τραπεζών προχώρησαν στη δημιουργία Μηχανισμού Διευκόλυνσης Χρηματοδοτήσεων προς τις επιχειρήσεις που λαμβάνουν έγκριση από τα σχέδια ενίσχυσης του Υπουργείου. Το Υπουργείο σε συνεργασία με τις τράπεζες έχουν καταλήξει σε μια κοινή διαδικασία, μέσω της οποίας, όσες επιχειρήσεις λάβουν έγκριση χορηγίας από το Υπουργείο θα αυξάνουν τις πιθανότητες

**Πρόοδος στις δράσεις του Πυλώνα 4
«Ενίσχυση Πρόσβασης στην Χρηματοδότηση»**

	Δράση	Πρόοδος	Σημειώσεις
			τους για έγκριση δανείου προς υλοποίηση του εκάστοτε επιχειρηματικού σχεδίου.
4.1.7	Περαιτέρω προώθηση και ενίσχυση της συμμετοχής κυπριακών φορέων στα Ευρωπαϊκά Ανταγωνιστικά Προγράμματα.	Υλοποιείται	<p>Διοργάνωση ενημερωτικών ημερίδων και στοχευμένων εκπαιδευτικών σεμιναρίων για εταιρείες, δημόσιους & ιδιωτικούς οργανισμούς, ΜΚΟ και άλλους δικαιούχους για ετοιμασία προτάσεων, διαχείριση έργων, αξιοποίηση των Ανταγωνιστικών Προγραμμάτων ΕΕ. Συνεχής ενημέρωση μέσω της Πύλης Ενημέρωσης Χρηματοδοτικών Προγραμμάτων και τηλεφωνική εξυπηρέτηση καθώς επίσης και μέσω του δικτύου των Εθνικών Σημείων Επαφής (HORIZON 2020).</p> <p>Δράσεις προβολής (π.χ. ετοιμασία και προώθηση οπτικοακουστικού υλικού στοχευμένων Ανταγωνιστικών Προγραμμάτων) σε συνεργασία με τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της ΕΕ στην Κύπρο</p>
4.1.8	Συμπληρωματική χορηγία σε δικαιούχους φορείς του Προγράμματος HORIZON 2020.	Ολοκληρώθηκε	<p>Η κυβέρνηση αποφάσισε και θα διαθέσει €30 εκ συμπληρωματική χορηγία στους δύο συμμετέχοντες Φορείς από την Κύπρο, οι οποίοι κατάφεραν ήδη να εξασφαλίσουν χρηματοδότηση στο πλαίσιο της Ανταγωνιστικής Δράσης «Teaming for Excellence» του Προγράμματος Horizon 2020.</p> <p>Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο του Προγράμματος «Συμπληρωματική Χορηγία» υπάρχει διαθέσιμο κονδύλι ύψους €4 εκ για παροχή πρόσθετης (συμπληρωματικής) χρηματοδότησης για υλοποίηση ερευνητικών έργων που εξασφαλίζουν χρηματοδότηση από την ΕΕ στο πλαίσιο του Προγράμματος Horizon 2020. Η Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για το Πρόγραμμα ανακοινώθηκε το 2016 και θα παραμείνει ανοικτή μέχρι 30/09/2020 ή μέχρι εξάντλησης του προϋπολογισμού.</p>
4.1.9	Εναρμόνιση κανόνων των Διαθρωπτικών Ταμείων με HORIZON 2020.	Δεν έχει αρχίσει	Η Δράση θα αξιολογηθεί το 2018.
4.1.10	Εξέταση της πιθανότητας δημιουργίας Προγράμματος Start Up Voucher	Νέα Δράση	Η Δράση θα αξιολογηθεί το 2018.
4.2	Αποτελεσματικότερη συμμετοχή των τραπεζών στην κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών των επιχειρήσεων		
4.2.2	Ενθάρρυνση για συμμετοχή	Υλοποιείται	Τον Ιούνιο του 2017 πραγματοποιήθηκε

**Πρόοδος στις δράσεις του Πυλώνα 4
«Ενίσχυση Πρόσβασης στην Χρηματοδότηση»**

	Δράση	Πρόοδος	Σημειώσεις
	τραπεζών σε ευρωπαϊκά προγράμματα.		σειρά συναντήσεων αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ETE) και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων (ΕΤαΕ) με εκπροσώπους κυπριακών τραπεζών και επενδυτικών συνόλων (CIFA, Business Angels) στην Κύπρο, για προώθηση της συμμετοχής τους στα ανταγωνιστικά προγράμματα (π.χ. H2020, COSME). Η RCB και η Τράπεζα Κύπρου υπέγραψαν συμφωνία με την ETE. Σε απευθείας συζητήσεις με ETE βρίσκεται και η Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα για συμμετοχή στον εγγυοδοτικό μηχανισμό του Προγράμματος EaSI ο οποίος στηρίζει την χρηματοδότηση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων με μικρο-δάνεια (μέχρι €25,000) καθώς και την κοινωνική επιχειρηματικότητα.
4.2.3	Ενίσχυση των χρηματοοικονομικών γνώσεων των επιχειρήσεων.	Υλοποιείται	Στο πλαίσιο της υλοποίησης του προγράμματος Advise for Small Business Facility (σχετική είναι η δράση 1.3.4) θα διοργανωθούν εκπαιδευτικά σεμινάρια προς τις ΜΜΕ με σκοπό την χρηματοοικονομική ενημερότητα των επιχειρήσεων.
4.3	Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών χρηματοδότησης		
4.3.1.	Ενημερωτικά προγράμματα για εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης.	Υλοποιείται	Διοργάνωση ενημερωτικών ημερίδων και στοχευμένων εκπαιδευτικών σεμιναρίων για όλους τους δικαιούχους για ετοιμασία προτάσεων, διαχείριση έργων, αξιοποίηση των Ανταγωνιστικών Προγραμμάτων ΕΕ. Οι εκδηλώσεις γίνονται σε συνεργασία με τους Αρμόδιους Φορείς καθώς και τοπικές αρχές ή/και οργανώσεις. Δράσεις προβολής (π.χ. ετοιμασία και προώθηση οπτικοακουστικού υλικού στοχευμένων Ανταγωνιστικών Προγραμμάτων) σε συνεργασία με τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της ΕΕ στην Κύπρο.
4.3.3	Ανάπτυξη Ταμείων Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (Venture Capital).	Έχει σημειωθεί πρόοδος	Έχει ήδη εξασφαλιστεί η κάλυψη του κόστους τεχνικής βοήθειας για τον σχεδιασμό της δομής και λειτουργίας του μηχανισμού Συνεπένδυσης.
4.3.4	Εξέταση του ρυθμιστικού πλαισίου και αξιολόγηση των αναγκών για ανάπτυξη αγοράς crowdfunding στην Κύπρο	Έχει σημειωθεί πρόοδος	Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών εξετάζουν το ενδεχόμενο τροποποίησης νομοσχεδίου ώστε να προωθούνται οι εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης.

Λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο που σημειώθηκε το 2017 και τις ανάγκες της επιχειρηματικής κοινότητας καθορίστηκαν οι πιο κάτω ως βασικές δράσεις προτεραιότητας για το 2018.

Δράσεις Προτεραιότητας για το 2018	
Πυλώνας 4 «Ενίσχυση Πρόσβασης στην Χρηματοδότηση»	
	Δράσεις
4.1	Βελτιστοποίηση Αξιοποίησης Συγχρηματοδοτούμενων και Ανταγωνιστικών Προγραμμάτων της ΕΕ
4.1.3	Δημιουργία Ταμείου Συνεπένδυσης
4.1.10	Startup Voucher
4.3	Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών χρηματοδότησης
4.3.4	Εξέταση του ρυθμιστικού πλαισίου και αξιολόγηση των αναγκών για ανάπτυξη αγοράς crowd funding στην Κύπρο

5

Διευκόλυνση Πρόσβασης στις Αγορές

Σημαντική εξέλιξη κάτω από τον πυλώνα αυτό αποτελεί η υπογραφή συμφωνίας με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) για τη διαχείριση και λειτουργία του προγράμματος “Advice for Small Businesses Facility”. Το πρόγραμμα αναμένεται να συνεισφέρει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων αλλά και την αύξηση της εξαγωγικής τους ικανότητας κυρίως μέσω της παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης και εκπαίδευσης στις επιχειρήσεις.

Εξίσου σημαντική είναι η πρωτοβουλία του Υπουργείου Εξωτερικών για προώθηση της Οικονομικής Διπλωματίας. Αναμφισβήτητα, η οικονομική διπλωματία αποτελεί μοχλό ανάπτυξης των εξαγωγών αλλά και των επενδύσεων. Το Υπουργείο Εξωτερικών προωθεί την πολιτική αυτή και έχει ήδη εγκριθεί χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (SRSS) για τη χρηματοδότηση του κόστους για την ανάπτυξη εξειδικευμένης στρατηγικής για την Οικονομική Διπλωματία. Η στρατηγική αναμένεται να επικεντρωθεί σε τρεις βασικούς άξονες:

- Στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων στην Κύπρο.
- Στην ενίσχυση της διεθνούς δραστηριότητας των κυπριακών επιχειρήσεων.
- Στην δημιουργία ενός ισχυρού Branding της Κύπρου στο εξωτερικό - συγκριμένα προϊόντα και υπηρεσίες σε επιλεγμένες αγορές.

Το αίτημα έχει ήδη εγκριθεί από την ΕΕ και αναμένεται η προσπάθεια αυτή να ολοκληρωθεί εντός του 2018.

Πιο κάτω συνοψίζεται η πρόοδος σε όλες τις δράσεις του Άξονα 5.

Πρόοδος στις δράσεις του Πυλώνα 5 «Διευκόλυνση Πρόσβασης στις Αγορές»			
	Δράση	Πρόοδος	Σημειώσεις
5.1	Ενίσχυση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων		

**Πρόοδος στις δράσεις του Πυλώνα 5
«Διευκόλυνση Πρόσβασης στις Αγορές»**

	Δράση	Πρόοδος	Σημειώσεις
5.1.1	Μελέτη για ενδυνάμωση των κυπριακών εξαγωγών.	Ολοκληρώθηκε	Το ΥΕΕΒΤ και η ΜΔΜ αξιολόγησε τα αποτελέσματα της μελέτης τα οποία θα αξιοποιηθούν στην προώθηση νέων στοχευμένων δράσεων.
5.1.2	Αξιοποίηση συμμετοχής σε διεθνείς εκθέσεις και Εκδηλώσεις Δικτύωσης στο εξωτερικό.	Υλοποιείται	Το Σχέδιο θα επαναξιολογηθεί στη βάση των αποτελεσμάτων της μελέτης 5.1.1. Στο πλαίσιο των νέων Προγραμμάτων RESTART 2016-2020 περιλαμβάνεται το Πρόγραμμα «Συμμετοχή σε Εκδηλώσεις Διεθνούς Δικτύωσης». Η Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων ανακοινώθηκε στις 12 Ιουνίου 2017 και θα είναι ανοικτή μέχρι την 30 ^η Σεπτεμβρίου 2020 ή μέχρι εξάντλησης του προϋπολογισμού.
5.1.3	Εξωστρέφεια – Ανοικτοί Ορίζοντες	Υλοποιείται	Στο πλαίσιο των νέων Προγραμμάτων RESTART 2016-2020 για Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία έχουν ήδη ανοίξει τα πιο κάτω προγράμματα: <ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα «Διακρατικές Συνεργασίες» (Προϋπολογισμός: €1,6 Εκ.). • Πρόγραμμα «Διεθνής Συνεργασία – Διττή Στόχευση» (Προϋπολογισμός: €1,2 Εκ.) • Πρόγραμμα «EUREKA Κύπρου» (Προϋπολογισμός: €1,2 Εκ.)
5.1.4	Κατάρτιση των κυπριακών επιχειρήσεων ώστε να αποκτήσουν τις ικανότητες / δεξιότητες που σχετίζονται με τη διεθνοποίηση.	Υλοποιείται	Στο πλαίσιο της υλοποίησης της συμφωνίας με την EBRD λειτούργησε πρόγραμμα παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε επιχειρήσεις με εξαγωγικό προσανατολισμό.
5.1.5	Ετοιμασία και Υλοποίηση Στρατηγικής για την Οικονομική Διπλωματία	Νέα Δράση	
5.2	Προώθηση ψηφιακής επιχειρηματικότητας		
5.2.1	Προώθηση του ηλεκτρονικού εμπορίου.	Έχει σημειωθεί πρόοδος	Προχωρεί η ετοιμασία τροποποιητικού νομοσχεδίου για τη νομοθεσία Ηλεκτρονικού Εμπορίου με σκοπό την πλήρη εναρμόνιση της με την Ευρωπαϊκή Οδηγία για το Ηλεκτρονικό Εμπόριο (2000/31/ΕΚ).
5.2.2 /5.2.3	Εκστρατεία ενημέρωσης για τις προοπτικές που προσφέρει το ηλεκτρονικό εμπόριο, η χρήση των τεχνολογιών των πληροφοριών και των	Υλοποιείται	Προχωρεί η ετοιμασία οδηγού για το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Πρόοδος στις δράσεις του Πυλώνα 5 «Διευκόλυνση Πρόσβασης στις Αγορές»			
	Δράση	Πρόοδος	Σημειώσεις
	επικοινωνιών (ΤΠΕ) και η χρήση των υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους (cloud computing services) στις ΜΜΕ.		
5.3	Ανάπτυξη υποστηρικτικών δομών/ υποδομών		
5.3.1	Αξιοποίηση του δικτύου των απόδημων επιχειρηματιών.	Δεν έχει αρχίσει.	Η δράση θα προωθηθεί εντός του 2018.
5.3.2	Αξιοποίηση της λειτουργίας των Εμπορικών Κέντρων της Κύπρου στο εξωτερικό	Δεν έχει αρχίσει.	Το Σχέδιο θα επαναξιολογηθεί στη βάση των αποτελεσμάτων της μελέτης 5.1.1.
5.3.3	Περαιτέρω αξιοποίηση των ευρωπαϊκών υποδομών δικτύωσης και υποστήριξης.	Υλοποιείται	Μέσω της διοργάνωσης ενημερωτικών εκδηλώσεων και την έντονη προβολή των δικτύων.
5.3.4	Λειτουργία του Export Help Desk.	Υλοποιείται	Το Export Help Desk λειτουργεί με σκοπό τη στήριξη ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων. Έχει ήδη εξυπηρετήσει 102 επιχειρήσεις και έχουν καταλήξει 10 συμφωνίες.

Λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο που σημειώθηκε το 2017 και τις ανάγκες της επιχειρηματικής κοινότητας καθορίστηκαν οι πιο κάτω ως βασικές δράσεις προτεραιότητας για το 2018.

Δράσεις Προτεραιότητας για το 2018 Πυλώνας 5 «Διευκόλυνση Πρόσβασης στις Αγορές»	
	Δράση
5.1	Ενίσχυση της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων
5.1.4	Κατάρτιση των κυπριακών επιχειρήσεων ώστε να αποκτήσουν τις ικανότητες / δεξιότητες που σχετίζονται με τη διεθνοποίηση.
5.1.5	Ετοιμασία και Υλοποίηση Στρατηγικής για την Οικονομική Διπλωματία

4. Μηχανισμός Διακυβέρνησης

Προϋπόθεση για την επιτυχία της πρωτοβουλίας αυτής αποτελεί το σύστημα διακυβέρνησης το οποίο έχει επιλεγεί και διασφαλίζει τόσο την υλοποίηση των δράσεων, όσο και το συντονισμό της πολύ-επίπεδης συνεργασίας που απαιτείται από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς μέσα από τη σύμπραξη του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Στο πλαίσιο αυτό, λειτουργεί με επιτυχία η Επιτροπή Συντονισμού και Παρακολούθησης

Η Επιτροπή Συντονισμού και Παρακολούθησης συστάθηκε και λειτουργεί υπό την προεδρία του Γενικού Διευθυντή του ΥΕΕΒΤ και συμμετέχουν εκπρόσωποι του ΥΕΕΒΤ, της Μονάδας Διοικητικής Μεταρρύθμισης (ΜΔΜ), του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, εκπρόσωποι των επιχειρήσεων - περιλαμβανομένης της κοινότητας των νεοφυών επιχειρήσεων- καθώς και εξειδικευμένοι εμπειρογνώμονες σε θέματα που άπτονται των αναγκών του επιχειρηματικού οικοσυστήματος, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο. Η Επιτροπή κατά το 2017 πραγματοποίησε 2 συναντήσεις.

Δείκτες Επίδοσης– Πλαίσιο Παρακολούθησης Υλοποίησης της Δήλωσης Πολιτικής

Διεθνής κατάταξη κυπριακής οικονομίας (σε θέματα επιχειρηματικότητας)

Δείκτης	2014	2015 (βάση)	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Doing Business Index</i>	62 (189)	64 (189)	47 (189)	53 (190)			
<i>Global Entrepreneurship & Development Institute (GEDI) Index</i>	51 (120)	46 (130)	49 (132)	43 (137)			
<i>Global Competitiveness Index</i>	58 (148) 2013-2014	58 (144) 2014-2015	65 (140) 2015- 2016	83 (138) 2016- 2017			
<i>European Digital City Index (EDCi) - Nicosia</i>	-	26 (35)	60 (60)				

Δείκτες επίδοσης σε επίπεδο στρατηγικής

Δείκτης	Πηγή	2013	2014	2015 (βάση ¹)	2016	2017	2018	2019	2020
Αριθμός νέων επιχειρήσεων	ΤΕΕΕΡ	10847	11169	11270	13640	12238 (μέχρι 30/11)			
Ποσοστό βιωσιμότητας μετά τα 2 πρώτα χρόνια	Eurostat	73,3%							
Αριθμός νέων υψηλού ρυθμού ανάπτυξης επιχειρήσεων	Eurostat	42							
Αριθμός εργαζομένων σε νέες επιχειρήσεις (μέχρι 2 ετών)	Eurostat	4,960							

¹ Το 2015 αποτελεί έτος βάση, δεδομένης της έναρξης εφαρμογής της παρούσας Δήλωσης Πολιτικής, ωστόσο δεν υπάρχουν πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία για όλους τους υπό παρακολούθηση δείκτες (π.χ. μέσω Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας).

Δείκτης	Πηγή	2013	2014	2015 (βάση ¹)	2016	2017	2018	2019	2020
Αριθμός εργαζομένων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις	CyStat / EU SBA Fact Sheet	170,489		171259	183155				

Δείκτες επίδοσης σε επίπεδο αξόνων

Άξονας 1: Καλλιέργεια Επιχειρηματικής Κουλτούρας									
Δείκτης	Πηγή	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Δείκτης Επιχειρηματικής Νοοτροπίας (GEI – ATT score)	GEDI report	31 (ranked 63 rd)	33 (ranked 77 th)	31 (ranked 84 th)					
Βαθμός στον οποίο η σχολική εκπαίδευση συνέβαλε στην ανάπτυξη επιχειρηματικής νοοτροπίας	EU SBA Fact Sheet	-	-						

Άξονας 1: Καλλιέργεια Επιχειρηματικής Κουλτούρας

Δείκτης	Πηγή	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Αριθμός Σχολείων που συμμετείχαν σε προγράμματα μικρό επιχειρηματικότητας	Υπ. Παιδείας και Πολιτισμού	20 (2013-2014)	19 (2014-2015)						
Αριθμός δημόσιων υπαλλήλων και εκπαιδευτικών που συμμετείχαν σε προγράμματα εργασιακής τοποθέτησης και άσκησης	Υπ. Παιδείας και Πολιτισμού	-	-						
Εισαγωγή μαθημάτων / δραστηριοτήτων για βελτίωση των δεξιοτήτων επιχειρηματικότητας στα αναλυτικά προγράμματα της πρωτοβάθμιας και	Startup Manifesto Policy Tracker - Action 1.2.3 / Υπ. Παιδείας και	όχι	όχι	όχι					

Άξονας 1: Καλλιέργεια Επιχειρηματικής Κουλτούρας									
Δείκτης	Πηγή	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	Πολιτισμού								

Άξονας 2: Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος									
Δείκτης	Πηγή	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Επιβάρυνση (διοικητικός φόρτος) των κρατικών ρυθμίσεων (1=μέγιστη, 7=ελάχιστη)	EU SBA Fact Sheet	4.1 (ΕΕ: 3,2)	-		3.97 (ΕΕ3.3)				
Αριθμός νέων εγγραφών εταιρειών	ΤΕΕΕΠ	10847	11169	11270	13640	12238 (μέχρι 30/11)			
Εκκίνηση επιχείρησης	DBrank	n/a	56 (189)	61 (189)	64 (189)				
Διεκπεραίωση	DB rank	n/a	51	51	44				

Άξονας 2: Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος

Δείκτης	Πηγή	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
φορολογικών υποχρεώσεων			(189)	(189)	(189)				
Επιχειρηματικό περιβάλλον φιλικό προς τις νεοφυείς επιχειρήσεις	EDCi	n/a	n/a	30 (35)					
Εφαρμογή μηχανισμού προσέλκυσης / διευκόλυνσης ξένων start-ups να δραστηριοποιηθούν στην Κύπρο (startupvisaprogramme)	Startup Manifesto Policy Tracker - Action 2.1.1 / MAM	όχι	όχι	όχι					
MME που πραγματοποιούν διαδικτυακές συναλλαγές με τις δημόσιες αρχές (%)	EU SBA Fact Sheet	84,24 (ΕΕ: 87,58)							

Άξονας 2: Βελτίωση Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος									
Δείκτης	Πηγή	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ή E-Government Development Index	EGDI report ²	-	0.5958 (ranked 58 / 193)						

Άξονας 3: Ενίσχυση Επιχειρηματικής Καινοτομίας									
Δείκτης	Πηγή	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Εφαρμογή νέων ή ουσιαδώς βελτιωμένων μεθόδων παραγωγής (processinnovation)	GEDI report	-	-	0.39					
Καινοτομία προϊόντος (product innovation)	GEDI report	-	-	0.54					
Δαπάνη σε Έρευνα και Ανάπτυξη (R&D expenditure in the business sector)	EU Innovation Scoreboard	-	0,07 (EE: 1,291)	0.8 (EE: 1,30)	0.8 (EE: 1,30)				

²UNITEDNATIONSE-GOVERNMENTSURVEY 2014: http://unpan3.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2014-Survey/E-Gov_Complete_Survey-2014.pdf

Άξονας 3: Ενίσχυση Επιχειρηματικής Καινοτομίας

Δείκτης	Πηγή	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
PCT patent applications	EU Innovation Scoreboard	-	0,35 (EE: 3.76)	0,66 (EE: 3.8)	0,8 (EE: 3.7)				
SMEs introducing product or process innovations	EU Innovation Scoreboard	-	29.2 (EE: 30.6)	29.2 (EE: 30.6)	32.8 (EE: 30.9)				
Fast-growing innovative firms	EU Innovation Scoreboard	-	12,8 (EE: 16,2)						
Αριθμός επιχειρήσεων που έλαβαν στήριξη από σχέδια / προγράμματα στήριξης για καινοτόμες Επιχειρήσεις.	ΙΠΕ ΥΕΕΒ&Τ	38	-			97			

Άξονας 3: Ενίσχυση Επιχειρηματικής Καινοτομίας

Δείκτης	Πηγή	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Κίνητρα για συμμετοχή ακαδημαϊκών σε επιχειρηματική δραστηριότητα και δημιουργία πανεπιστημιακών τεχνοβλαστών (spin-offs)	Startup Manifesto Policy Tracker - Action 1.3.4 / Υπ. Παιδείας & Πολιτισμού	όχι	όχι	όχι					

Άξονας 4: Πρόσβαση στη Χρηματοδότηση

Δείκτης	Πηγή	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Πρόσβαση στη δημόσια χρηματοδοτική στήριξη, συμπεριλαμβανομένων των εγγυήσεων (ποσοστό όσων η απάντηση δηλώνει επιδείνωση)	EU SBA Fact Sheet	31,6 (ΕΕ: 17,3)			19.55 (ΕΕ: 14.16)				
Αριθμός επιχειρήσεων	ΓΔ ΕΠΣΑ	ΣΧ: 96			ΣΧ:661				

Άξονας 4: Πρόσβαση στη Χρηματοδότηση									
Δείκτης	Πηγή	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
που στηρίζονται από συγχρηματοδοτούμενα ³ προγράμματα της ΕΕ - Σχέδια Χορηγιών - Χρηματοδοτικά Εργαλεία (FI)		FI: 316	ΣΧ: 136 FI:		(εγκρίσεις)				
Αριθμός επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε έργα που στηρίζονται από Ανταγωνιστικά Προγράμματα της ΕΕ	ΓΔ ΕΠΣΑ, Υπουργεία	-	-						
Αριθμός εγκεκριμένων Ταμείων Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (VC)	Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου	-	1						
Λήψη μέτρων προώθησης συμπράξεων δημόσιου-	Startup Manifesto Policy	όχι	όχι	όχι					

³ Αναφέρεται σε επιχειρήσεις – δικαιούχους που στηρίζονται από μέτρα που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) είτε μέσω μη επιστρεπτέων ενισχύσεων (π.χ. Σχέδια Χορηγιών) είτε μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων (π.χ. συγχρηματοδοτούμενα δάνεια)

Άξονας 4: Πρόσβαση στη Χρηματοδότηση

Δείκτης	Πηγή	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ιδιωτικού τομέα για κάλυψη αναγκών σε κεφάλαια υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου (π.χ. δημιουργία εθνικού ταμείου συν-επένδυσης)	Tracker - Action 3.1.2 / Υπ. Οικ / ΓΔ ΕΠΣΑ								
Αριθμός επιχειρήσεων που χρηματοδοτούνται από δίκτυα επιχειρηματικών αγγέλων και συνολική επένδυση	EBAN ⁴	2 (€0.6 δισ)							

⁴ The European Trade Association for Business Angels, Seed Funds and Early Stage Market Players <http://www.eban.org/wp-content/uploads/2014/09/13.-Statistics-Compendium-2014.pdf>

Άξονας 5: Διευκόλυνση της Πρόσβασης στις Αγορές

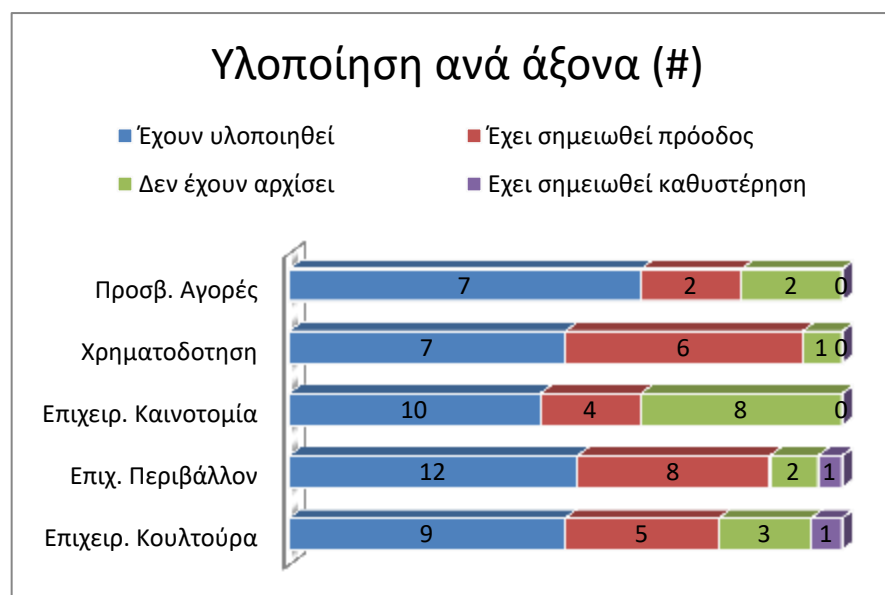
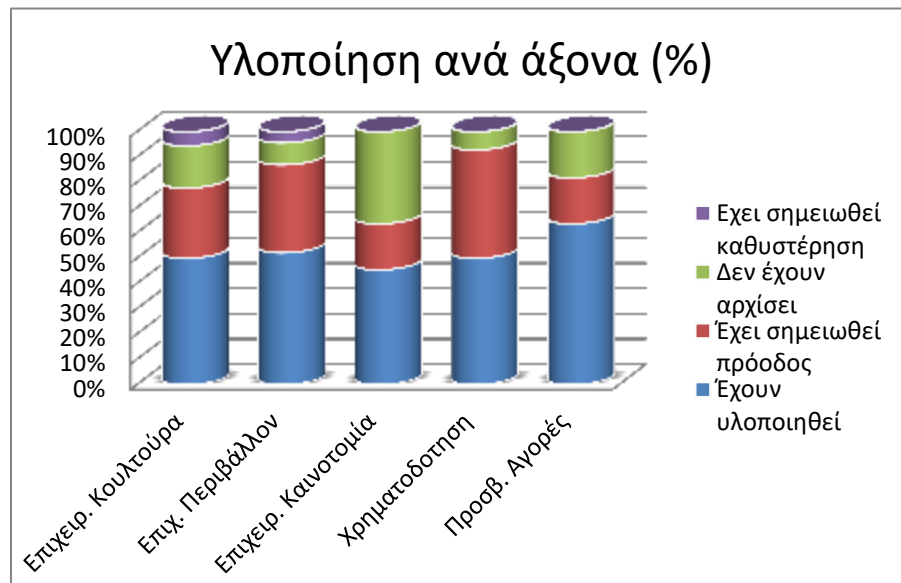
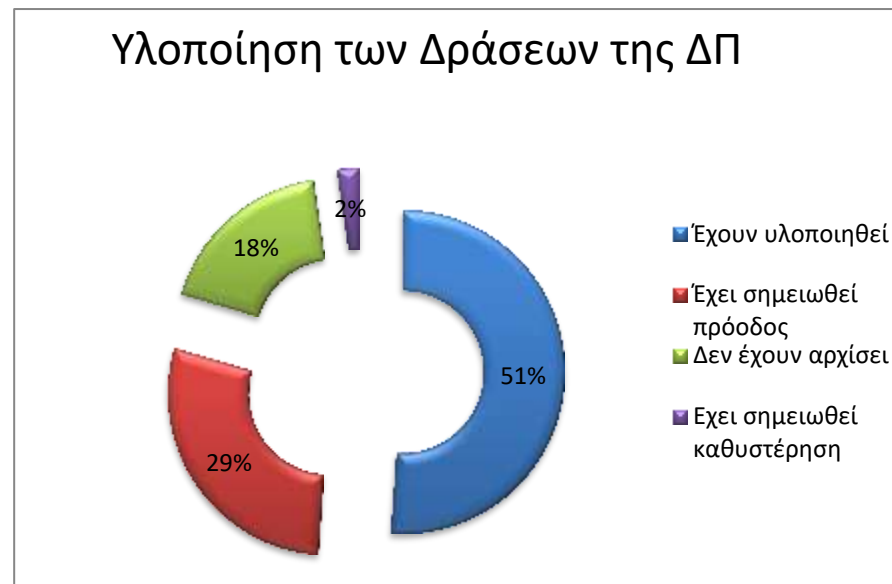
Δείκτης	Πηγή	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ΜΜΕ με εξαγωγές αγαθών σε χώρες εκτός ΕΕ (ποσοστό των ΜΜΕ στη βιομηχανία)	EU SBA Fact Sheet	-	5.38 (ΕΕ: 9.96)						
Κύκλος εργασιών από το ηλεκτρονικό εμπόριο.	EU SBA Fact Sheet	5.44 (ΕΕ: 13.98)	7.82 (ΕΕ:15.07)		4.7 (ΕΕ:9.37)				
Εξαγωγές ως ποσοστό του ΑΕΠ (%)	CyStat								
Ποσοστό Επιχειρήσεων που πραγματοποιούν ηλεκτρονικές πωλήσεις	EU SBA Fact Sheet		10 (ΕΕ:14.61)						
Ποσοστό αύξησης στην χρήση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Επιχειρηματικής Στήριξης	Ευρωπαϊκό Κέντρο Επιχειρηματικής Στήριξης	-	-		12:37 (ΕΕ:17.24)				

Άξονας 5: Διευκόλυνση της Πρόσβασης στις Αγορές

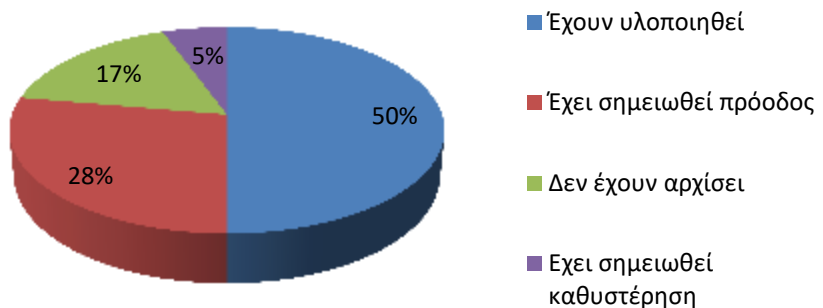
Δείκτης	Πηγή	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Στήριξης Κύπρου	Κύπρου								
Αριθμός επιχειρήσεων που εξυπηρετήθηκαν από το ExportHelpDesk	Export Help Desk / ΥΕΕΒ&Τ	-				102			
Αριθμός συμφωνιών που προέκυψαν από το ExportHelpDesk	Export Help Desk/ ΥΕΕΒ&Τ	-	-			10			

Συνολική - Διαγραμματική απεικόνιση υλοποίησης ανά άξονα.

	Έχουν υλοποιηθεί	Έχει σημειωθεί πρόοδος	Δεν έχουν αρχίσει	Έχει σημειωθεί καθυστέρηση	Σύνολο Δράσεων
Επιχειρηματική Κουλτούρα	50%	28%	17%	6%	18
Επιχειρηματικό Περιβάλλον	52%	35%	9%	4%	23
Επιχειρηματική Καινοτομία	45%	18%	36%	0%	22
Πρόσβαση στη Χρηματοδότηση	50%	43%	7%	0%	14
Πρόσβαση στις Αγορές	64%	18%	18%	0%	11
Συνολικά	51%	28%	18%	2%	88

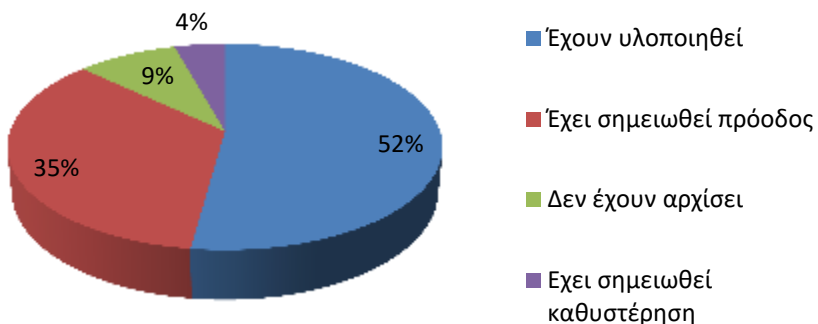
Καλλιέργια Επιχειρηματικής Κουλτούρας

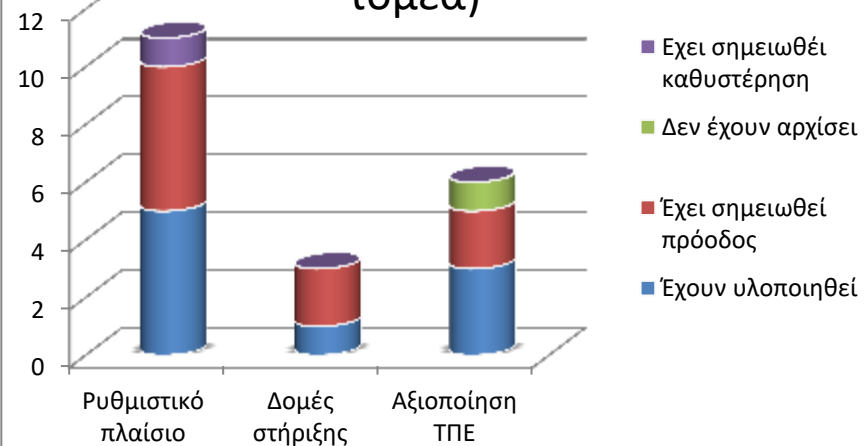
Καλλιέργια Επιχειρηματικής Κουλτούρας

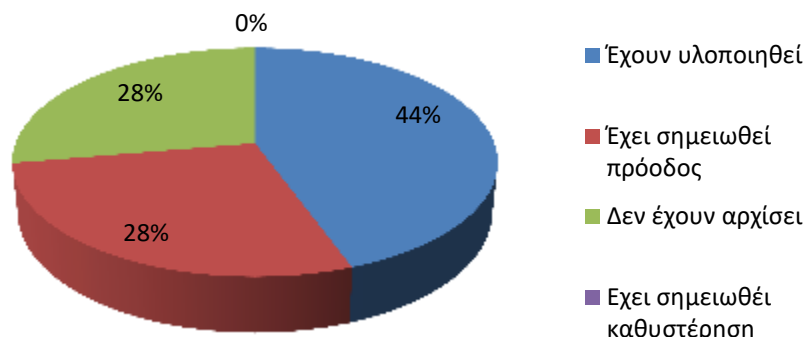
Επιχειρηματικό Περιβάλλον (συνολικά)

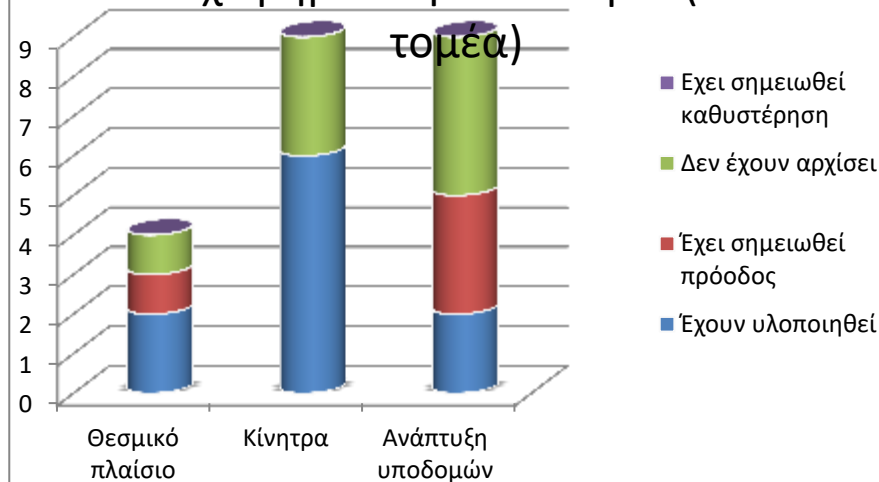
Επιχειρηματικό Περιβάλλον (ανά τομέα)

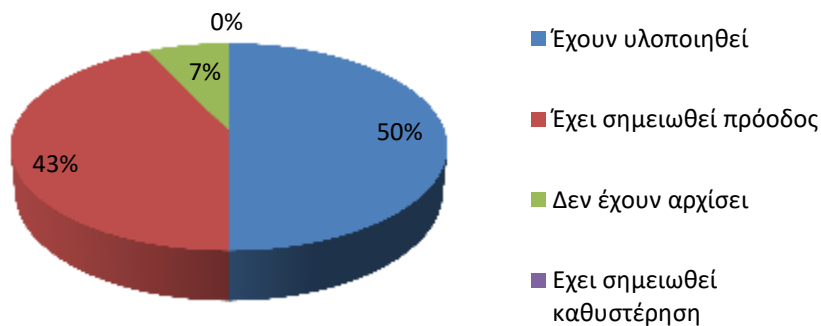
Επιχειρηματική Καινοτομία (συνολικά)

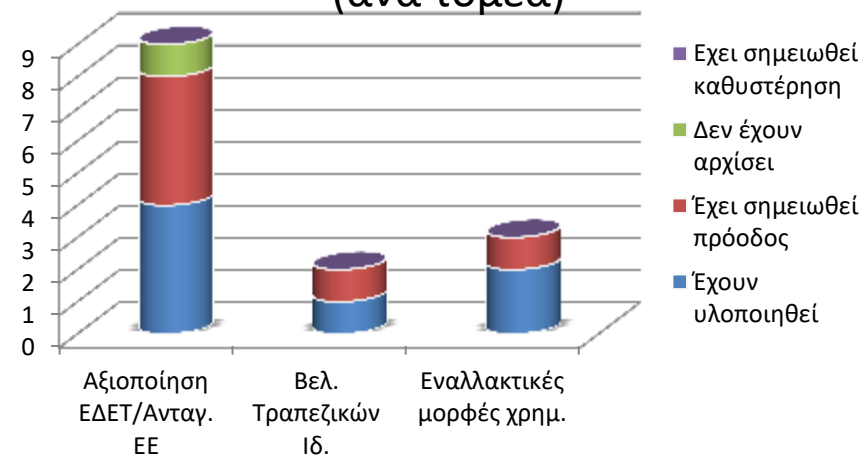
Επιχειρηματική Καινοτομία (ανά τομέα)

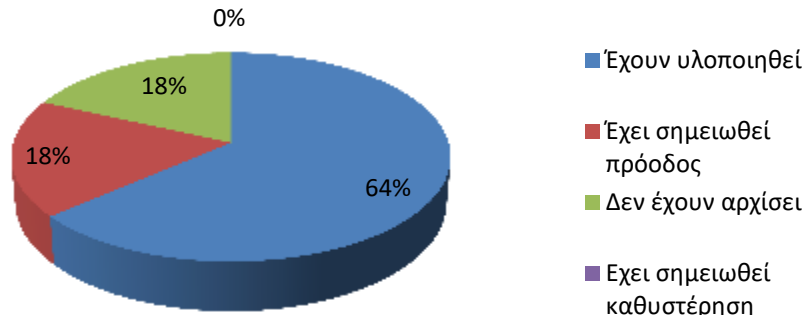
Πρόσβαση στη Χρηματοδότηση (συνολικά)

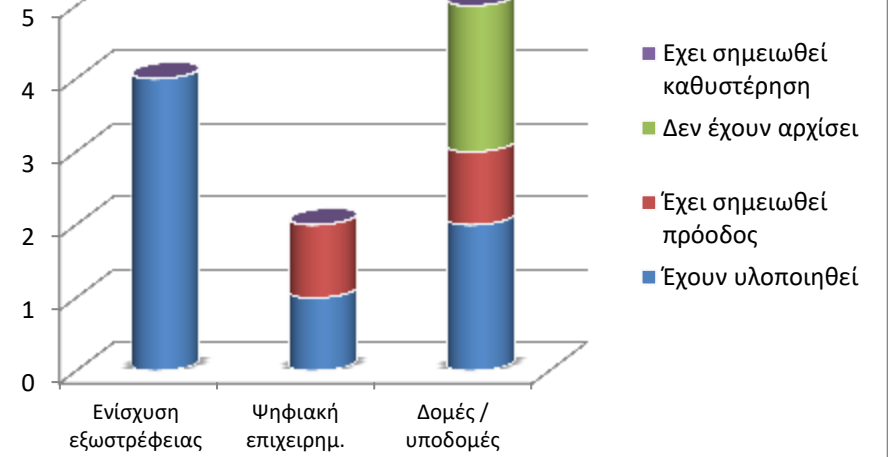
Πρόσβαση στη Χρηματοδότηση (ανά τομέα)

Πρόσβαση στις Αγορές (συνολικά)

Πρόσβαση στις Αγορές

Δράσεων που υλοποιούνται ανα άξονα

